

5. Jak být dle Bible spasen?

Úvod Co je hřích?

Bůh je svatý, dobrý, milující, milosrdný, spravedlivý. Člověka stvořil, aby byl jeho obrazem. Člověk se rodí do světa jako duchovně čistá bytost, neboť při jeho početí, Svatý Bůh dal člověku jeho ducha (Zachariáš 12:1, Kazatel 12:7). Být obrazem Boha pak znamená jednat podle Boží svatosti, tedy jednat podle Božích pravidel. Bůh jako stvořitel a duchovní Otec totiž zná člověka nejlépe. Zná jeho potřeby a touhy i způsob, jak je uspokojovat, aby člověk neublížil sám sobě nebo jiným lidem a dalo mu to pocit štěstí, spokojenosti a vnitřního pokoje. Je proto kompetentním k tomu, aby určil člověku pravidla pro jeho život. Tím, že člověk dodržuje Boží pravidla, může uspokojovat své potřeby a touhy (a to jak fyzické, tak i duchovní) Božím, tedy dobrým způsobem, který přispívá ke štěstí a spokojenosti člověka a jeho souladu s Bohem.

Tím, že se Adam a Eva dopustili hříchu, hřích vstoupil do světa a s hříchem i smrt a smrt se rozšířila na všechny lidi, protože všichni zhřešili (Římanům 5:12, 1. Janův 1:10). Hřích, řecky "hamartia" doslova znamená minout cíl. Bible definuje hřích jako bezzákonnost (1. Janův 3:4). V obecné rovině se jedná o to, že se člověk nepodřídil Božím pravidlům. Nejednal v souladu s nimi. V závislosti na tom, jakého konkrétního hříchu se člověk dopustil, mluvíme např. o lži, krádeži, vraždě atd. Jedná se o aktivně provedené zlo, aktivní porušení Božího zákona. Zla se však lze dopustit i pasivitou, pasivním porušením Božího zákona: **Jakubův 4:17** Kdo tedy umí činit dobře, avšak nečiní, má hřích. (NBK) Konečně, hříchem je rovněž jednání člověka proti jeho svědomí (Římanům 14:21-23). Hříchem tedy člověk minul cíl, který mu stanovil Bůh. Každý člověk, který má takové rozumové schopnosti, že dokáže rozlišit dobro od zla (k čemuž nám pomáhá i svědomí, které nám dal Bůh), se dopustil nějakého hříchu.

Každý člověk je odpovědný Bohu za své hříchy. Rodiče však neodpovídají za hříchy svých dětí a děti neodpovídají za hříchy svých rodičů. **Ezechiel 18:20** Duše, která hřeší, ta umře... (EB) Jelikož každý z nás se dopustil hříchů (Římanům 3:23), každý z nás si zaslouží trest za naše hříchy. Ty nejhorší důsledky hříchu nejsou v rovině fyzické, i když i zde existují negativní důsledky (např. nemorálním životem se člověk rychle opotřebuje, poškodí si zdraví a předčasně zemře). Ty nejhorší důsledky hříchu jsou v rovině duchovní, protože trest, který stanovil Bůh za porušení Jeho pravidel, tedy za hřích, je duchovní smrt. Jinými slovy, člověk, který se dopustil hříchu duchovně zemřel, tzn. že jeho duch byl oddělen od Boha. Pokud člověk ještě za svého života na zemi neučinil pokání ze svých hříchů v souladu s Boží vůlí, pak jeho duch bude oddělen od svatého Boha navěky v místě věčného utrpení. Proč?

I. Proč člověk potřebuje spásu?

Protože Boží spravedlnost si žádá, aby byl hřích potrestán. Bůh však natolik miloval člověka, že se rozhodl vzít trest lidí za jejich hříchy na sebe a zemřít za jejich hříchy. Když bude takto hřích potrestán, bude učiněno zadost Boží spravedlnosti a Bůh může nabídnout odpuštění hříchů a věčný život v Božím nebeském příbytku těm lidem, kteří o to budou mít zájem. Tím bude člověk spasen (zachráněn). Tolik plán Boží spásy. Aby jej Bůh mohl zrealizovat, potřeboval mít tělo, na kterém by hřích mohl být potrestán. Potřeboval ženu, která ho přivede na svět jako svého potomka. Potřeboval národ, do kterého se narodí. Potřeboval zemi, ve které se narodí.

Tak si Bůh vybral spravedlivého člověka Abrama (tzn. velký otec), z Hebrejského rodu ze Semitských kmenů, který žil v Kaldejském městě Ur na jihu Mezopotámie mezi řekami Eufrat a Tigris nedaleko zálivu a povolal ho, aby jej následoval do země, kterou mu ukáže. Oddělil ho od modlářské společnosti jeho lidu a přivedl ho do úrodné kanaanské země situované na křižovatce 3 kontinentů. Změnil mu jméno na Abraham (tzn. otec národů), uzavřel s ním smlouvu, že z něj učiní velký národ, dá mu do dědictví kanaanskou zemi a dá mu potomka, skrze kterého dojdou požehnání všechny rodiny země. Z Abrahama, jeho syna Izáka a vnuka Jákoba vzešel Izraelský národ, který Bůh osvobodil z brutálního otroctví v Egyptě, uzavřel s ním smlouvu, dal mu Mojžíšův zákon, dal mu kanaanskou zemi a později i krále. Izraelci však uctívali cizí bohy a porušovali smlouvu s Bohem. Bůh jim posílal proroky, kterými je varoval před trestem a předpovídal příchod Mesiáše – pomazaného krále, který je zachrání. Uctívání cizích bohů a porušování smlouvy s Bohem nakonec stálo Izraelce ztrátu království i národní pospolitosti a staletí pod cizí nadvládou, jež nabrala formy brutálního útlaču ze strany řeckých Seleukovských králů a později i římských mocipánů. Nebyli sice otroky, ale byli druhořadými občany ve vlastní zemi. Židé tak toužebně vyhlíželi příchodu Mesiáše, který je z tohoto útlaču vysvobodí a obnoví politické království Izraele.

II.

Proč věřit, že Ježíš je Spasitelem?

1. Veřejné působení Ježíše a situace v jeho době:

V té době asi kolem roku 26 Ježíš z Nazaretu začal veřejně hlásat, aby lidé činili pokání ze svých hříchů, neboť se přiblížilo království nebes. A nejen to, začal o sobě prohlašovat neuvěřitelná tvrzení, že: není z tohoto světa (Jan 8:23), byl u Boha před existencí světa (Jan 17:5), vyšel z Boha (Jan 8:42), je jedno s Bohem (Jan 10:30), jeho učení je učením z Boha (Jan 7:16-17), psal o něm Mojžíš (Jan 5:46), nemá hřích (Jan 8:46), vysvobodí lidi z otroctví hříchu (Jan 8:34-36), je vzkříšením a životem pro ty, kdo v něj věří (Jan 11:25-26), Jeho království není z tohoto světa (Jan 18:36), je jedinou cestou k (Bohu) Otci (Jan 14:6), bude soudit všechny lidi (Jan 5:27-29), je Mesiáš, tj. Spasitel (Jan 4:25-26).

Výše uvedené lze shrnout tak, že Ježíš o sobě tvrdil, že je Mesiáš, tj. Spasitel. Přesně na toho Židé čekali, avšak místo záchrany před římskými okupanty jim sliboval záchranu před trestem za jejich hříchy, tedy ospravedlnění před Bohem z jejich hříchů. Židé si nicméně mysleli, že před Bohem již ospravedlnění jsou, a to konáním skutků Mojžíšova zákona. Mesiáše, který jim sliboval tento druh duchovní záchrany nechtěli. Chtěli politického mesiáše, který vyžene římské okupanty, obnoví království Izraele a bude mu vládnout jako král (Lukáš 17:20-21). A adeptů na tento post se našlo dost, takže konkurence byla vysoká. Do soudobých představ té doby o Spasiteli tak dobře zapadají různí podvodníci, kteří se v době 1. století po Kristu prohlašovali za vyvolené (tj. za mesiáše) a sváděli Židy do rebelií proti římským okupantům. Nový zákon (dále jen "NZ") mluví o jistém Teudasovi (někdy po r. 6 po Kristu) a Judovi Galilejském, kteří strhli sebou lid, ale byli zabiti a jejich stoupenci rozeznáni (Skutky 5:34-37). Židovský historik Josephus Flavius (1. století po Kristu) píše o jiném Teudasovi (Starožitnosti 20. 97-98) jako o šarlatánovi, který vedl řadu svých stoupenců k Jordánu a slíbil jim, že se řeka na jeho příkaz rozestoupí a oni budou moci přejít suchou nohou. Římský místodržitel Fadus (44-46 po Kristu) proti nim poslal jízdní oddíl, který na ně zaútočil, mnohé zabil, mnohé zajal, mezi nimi i Teudase, který byl popraven v roce 46 po Kristu. Ježíš Kristus vůbec nezapadal do soudobých představ Židů o Spasiteli. Nevypadal jako politický král, ale jako tesař (Marek 6:3). Nechoval se jako politický král (Jan 18:36), ale přišel, aby činil vůli svého Otce v nebesích (Jan 6:38-40). Nenechal si sloužit jako politický král, ale sám sloužil lidem (Marek 10:45). Nepřišel vysvobodit Židy z římského jha (Matouš 22:21), otroky z otroctví jejich pánů (Lukáš 17:7-10), utlačované z rukou jejich utlačovatelů (Lukáš 12:4-5). Přišel, aby udělal něco daleko většího, totiž naplnit Mojžíšův zákon a Proroky (Starý zákon) (Matouš

5:17) a vysvobodit lidi z otroctví hříchu (Jan 8:31-36) s důsledky pro věčnost každého člověka. Učil, že Bůh odmění věčným životem lidi, kteří jsou poslušní Bohu (Jan 17:1-5, Matouš 7:21-23) a potrestá věčným trestem ty, kteří nejsou poslušni Bohu (Jan 5:29). Kritizoval formální uctívání Boha, odhaloval vnější i skrytou nemorálnost a pokrytectví náboženských vůdců Židovského národa (Matouš 23, Lukáš 18:9-14). Svým učením o Bohu a morálce získával masy prostých lidí (Matouš 21:7-11). Náboženští vůdcové Židovského národa viděli v Ježíšovi hrozbu pro svou autoritu (Jan 11:45-48, 53, Matouš 26:3-5), odmítli Ho jako spasitele a hledali způsob, jak se ho zbavit. Tedy jak ho zabít.

2. Ježíš konal zázraky:

Přes neuvěřitelná tvrzení o sobě Ježíš však nikdy nepožadoval po lidech, aby věřili, že je Mesiášem pouze na základě jeho slov. Ježíš konal zázraky, a tak poskytl mnoha lidem důkazy, aby mohli věřit, že je tím, za koho se prohlašuje: [Jan 14:11](#) Věřte mi, že já [jsem] v Otci a Otec ve mně; alespoň kvůli těm samotným skutkům mi věřte." (NBK)

Za 3 roky svého veřejného působení Ježíš učinil mnoho dech beroucích zázraků, z nichž jen zlomek je zapsán v NZ, kterými prokázal lidem svou moc nad fyzickým a duchovním světem, a to moc:

1) Nad hmotou: [Jan 2:1](#) Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježíšova matka; [2](#) na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. [3](#) Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: "Už nemají víno." [4](#) Ježíš jí řekl: "Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina." [5](#) Matka řekla služebníkům: "Udělejte, cokoli vám nařídí." [6](#) Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému očišťování, každá na dvě až tři vědra. [7](#) Ježíš řekl služebníkům: "Naplňte ty nádoby vodou!" I naplnili je až po okraj. [8](#) Pak jim přikázal: "Teď z nich naberte a doneste správci hostiny!" Učinili tak. [9](#) Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno - nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli - zavolal si ženicha [10](#) a řekl mu: "Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli." [11](#) Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili. (EB)

2) Nad lidmi: [Lukáš 4:28](#) Všechny, kdo to v synagoze slyšeli, popadla zuřivost. [29](#) Vstali a hnali ho ven z města až na okraj hory, na níž bylo jejich město postaveno. Chtěli ho shodit dolů, [30](#) ale on prošel jejich středem a mířil dál. (B21)

3) Nad zvířaty: [Lukáš 5:4](#) Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: "Zajed' na hlubinu a spust'te síť k lovu!" [5](#) Šimon mu odpověděl: "Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím síť." [6](#) Když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, až se jim síť trhala. (EB)

4) Nad rostlinami: [Matouš 21:18](#) ⁺ Když ⁺ se časně ráno ⁺ vracel do města, ⁺ dostal ⁺ hlad. [19](#) Spatřil u cesty fíkovník ¹¹ a šel k němu, ale nenašel na něm nic, jen pouhé listí. ^{*} Řekl mu: „Ať se z tebe již nikdy ¹² ovoce neurodí!" A fíkovník ihned uschl. [\(11\) Fíkovník je symbol pro Izrael \(Oz 9,10; Jr 8,13\).](#) (Jeroným vykládá ovoce fíkovníku jako symbol Ducha svatého.) [\(12\) ř.: navěky;](#) [20](#) ⁺ Když [to] učedníci ⁺ uviděli, podivili se a říkali: „Jak ten fíkovník hned uschl!" (NBK)

5) Nad živly: [Matouš 8:23](#) Potom vstoupil na loď a jeho učedníci ho následovali. [24](#) Na moři pak náhle nastala velká bouře, takže vlny přikrývaly loď. On však spal. [25](#) Přistoupili tedy a vzbudili ho se slovy: "Pane, zachraň nás, [vždyť] hyneme!" [26](#) [Ježíš] jim ale řekl: "Proč se bojíte, malověrní?" Tehdy vstal a napomenul vítr i moře a nastal naprostý klid. [27](#) A ti muži žasli a říkali:

"Co je tohle za člověka, že ho poslouchá i vítr a moře?" (NBK)

5) Nad přírodními zákony: [Matouš 14:22](#) Hned nato přiměl Ježíš učedníky, aby vstoupili na loď a jeli před ním na druhý břeh, než propustí zástupy. [23](#) Když je propustil, vystoupil na horu, aby se o samotě modlil. Když nastal večer, byl tam sám. [24](#) Loď byla daleko od země a vlny ji zmáhaly, protože vítr vál proti ní. [25](#) K ránu šel k nim, kráčeje po moři. [26](#) Když ho učedníci viděli kráčet po moři, vyděsili se, že je to přízrak, a křičeli strachem. [27](#) Ježíš na ně hned promluvil a řekl jim: "Vzchopte se, já jsem to, nebojte se!" [28](#) Petr mu odpověděl: "Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě po vodách!" [29](#) A on řekl: "Pojď!" Petr vystoupil z lodi, vykročil na vodu a šel k Ježíšovi. [30](#) Ale když viděl, jaký je vítr, přepadl ho strach, začal tonout a vykřikl: "Pane, zachraň mne!" [31](#) Ježíš hned vztáhl ruku, uchopil ho a řekl mu: "Ty malověrný, proč jsi pochyboval?" [32](#) Když vstoupil na loď, vítr se utišil. [33](#) Ti, kdo byli na lodi, klaněli se mu a říkali: "Jistě jsi Boží Syn." (EB)

6) Nad ďáblem a jeho anděly, resp. démony: [Matouš 9:32](#) Sotva odešli, vtom k němu lidé přivedli němého člověka posedlého démonem. [33](#) Když pak byl ten démon vyhnán a němý začal mluvit, zástupy užasly a říkaly: "Něco takového je v Izraeli nevidáno!"(B21)

7) Nad nemocemi: [Matouš 8:5](#) Tu když přišel do Kafarnaum, přistoupil k němu jeden setník a prosil ho: [6](#) "Pane, můj sluha leží doma ochrnutý a hrozně trpí." [7](#) Řekl mu: "Já přijdu a uzdravím ho." [8](#) Setník však odpověděl: "Pane, nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu; ale řekni jen slovo, a můj sluha bude uzdraven. [9](#) Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují; řeknu-li některému 'jdi', pak jde; jinému 'pojď sem', pak přijde; a svému otroku 'udělej to', pak to udělá." [10](#) Když to Ježíš uslyšel, podivil se, a řekl těm, kdo ho následovali: "Amen, amen, pravím vám, tak velikou víru jsem v Izraeli nenalezl u nikoho. [11](#) Pravím vám, že mnozí od východu i západu přijdou a budou stolovat s Abrahamem, Izákem a Jákobem v království nebeském; [12](#) ale synové království budou vyvrženi ven do tmy; tam bude pláč a skřípění zubů." [13](#) Potom řekl Ježíš setníkovi: "Jdi, a jak jsi uvěřil, tak se ti staň." A v tu chvíli se sluha uzdravil. (EB)

8) Nad životem a smrtí: [Jan 11:14](#) Tehdy jim Ježíš řekl: "Lazar umřel. [15](#) A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Pojďme k němu!" [16](#) Tomáš, jinak Didymos, řekl ostatním učedníkům: "Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním!" [17](#) Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je již čtyři dny v hrobě. [18](#) Betanie byla blízko Jeruzaléma, necelou hodinu cesty, [19](#) a mnozí z Židů přišli k Marii a Martě, aby je potěšili v jejich zármutku nad jejich bratrem. [20](#) Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, šla mu naproti. Marie zůstala doma. [21](#) Marta řekla Ježíšovi: "Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel. [22](#) Ale i tak vím, že začkoli požádáš Boha, Bůh ti dá." [23](#) Ježíš jí řekl: "Tvůj bratr vstane." [24](#) Řekla mu Marta: "Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den." [25](#) Ježíš jí řekl: "Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. [26](#) A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?" [27](#) Řekla mu: "Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět." [28](#) S těmi slovy odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: "Je tu Mistr a volá tě." [29](#) Jak to Marie uslyšela, rychle vstala a šla k němu. [30](#) Ježíš totiž ještě nedošel do vesnice a byl na tom místě, kde se s ním Marta setkala. [31](#) Když viděli Židé, kteří byli s Marií v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; domnívali se, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. [32](#) Jakmile Marie přišla tam, kde byl Ježíš, a spatřila ho, padla mu k nohám a řekla: "Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel." [33](#) Když Ježíš viděl, jak pláče a jak pláčou i Židé, kteří přišli s ní, v Duchu se rozhorlil a vzrušen [34](#) řekl: "Kam jste ho položili?" Řekli mu: "Pane, pojď se podívat!" [35](#) Ježíšovi vstoupily do očí slzy. [36](#) Židé říkali: "Hle, jak jej miloval!" [37](#) Někteří z nich však řekli: "Když otevřel oči slepému, nemohl způsobit, aby tento člověk neumřel?" [38](#) Ježíš, znovu rozhorlen, přichází k hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. [39](#) Ježíš řekl: "Zvedněte ten kámen!" sestra zemřelého Marta mu řekla: "Pane, už je v rozkladu, vždyť je to čtvrtý den." [40](#) Ježíš jí odpověděl: "Neřekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit?" [41](#) Zvedli tedy kámen. Ježíš pohlédl vzhůru a řekl: "Otče, děkuji ti, žes mě vyslyšel. [42](#) Věděl jsem sice, že mě vždycky slyšíš, ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem, aby uvěřili, že ty jsi mě

poslal." 43 Když to řekl, zvolal mocným hlasem: "Lazare, pojď ven!" 44 Zemřelý vyšel, měl plátnem svázaný ruce i nohy a tvář měl zahalenu šátkem. Ježíš jim řekl: "Rozvažte ho a nechte odejít!" 45 Mnozí z Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš učinil, uvěřili v něho. 46 Ale někteří z nich šli k farizeům a oznámili jim, co učinil. 47 Velekněží a farizeové svolali radu a řekli: "Co si počneme? Ten člověk činí mnohá znamení 48 Když proti němu nezakročíme, všichni v něj uvěří, a přijdou Římané a zničí nám toto svaté místo i národ." (EB)

3. Ježíš odpouštěl hříchy:

Nejenom, že Ježíš konal zázraky, ale dokonce odpouštěl lidem jejich hříchy. Židům bylo jasné, že takovou moc nemá nikdo jiný, než Bůh. Zatímco jejich národ měl historickou zkušenost se zázraky, které vykonal Bůh, např. aby je zachránil z egyptského otroctví, nebo zázraky, které vykonal z Boží moci proroci Starého zákona (dále jen "SZ"), jako byl Eliáš, nevěděli o žádném člověku, který by měl moc odpouštět lidem jejich hříchy. Ani největší postavy jejich historie, které měli důvěrný vztah s Bohem - Abrahám, Izák, Jákob, Mojžíš, David, Eliáš, Daniel a další neměli takovou moc, která byla pouze výsadou Boha. I tuto moc Ježíš prokázal zázraky, aby mu lidé uvěřili:

Marek 2:1 Když se po několika dnech vrátil do Kafarnaum, prosllechlo se, že je doma. **2** Sešlo se tolik lidí, že už ani přede dveřmi nebylo k hnutí. A mluvil k nim. **3** Tu k němu přišli s ochrnutým; čtyři ho nesli. **4** Protože se pro zástup nemohli k němu dostat, odkryli střechu tam, kde byl Ježíš, prorazili otvor a spustili dolů nosítka, na kterých ochrnutý ležel. **5** Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: "Synu, odpouštějí se ti hříchy." **6** Seděli tam někteří ze zákoníků a v duchu uvažovali: **7** "Co to ten člověk říká? Rouhá se! Kdo jiný může odpouštět hříchy než Bůh?" **8** Ježíš hned svým duchem poznal, o čem přemýšlejí, a řekl jim: "Jak to, že tak uvažujete? **9** Je snadnější říci ochrnutému: 'Odpouštějí se ti hříchy,' anebo říci: 'Vstaň, vezmi své lože a chod'?" **10** Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy" - řekne ochrnutému: **11** "Pravím ti, vstaň, vezmi své lože a jdi domů!" **12** On vstal, vzal hned své lože a vyšel před očima všech, takže všichni žasli a chválili Boha: "Něco takového jsme ještě nikdy neviděli." (EB)

4. Lidé se chtěli Ježíše zmocnit a provolat ho králem:

Mnozí lidé sice v Ježíše uvěřili, ale pouze jako v politického mesiáše, tedy jako v člověka, který má mimořádnou moc, se kterou by dokázali zvítězit nad vojenskou mocí římského císaře, jež vládl jejich zemi. Představte si židovské povstalce, kteří nepotřebují zásobování, protože Ježíš dokáže nasytit tisíce lidí z minimálních zásob. Nepotřebují ani lékaře, protože Ježíš dokáže uzdravit každou nemoc a křísit mrtvé i během boje. Takový mesiáš se jim zamlouval. S ním by se dali dělat na zemi velké věci, a tak se ho chtěli zmocnit, aby ho provolali za krále. Ježíš to ale odmítl:

Jan 6:3 Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. ([**Mt 5:1**; **L 6:12**]) **4** Byly blízko židovské svátky velikonoční^(z). (z) ř: pascha ([**J 2:13** **J 11:55**]) **5** Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ ([**J 1:44- J 1:47** **J 12:21- J 12:22** **J 14:8-9**]) **6** To však řekl, aby ho zkoušel; sám totiž věděl, co chce učinit. **7** Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nepostačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ **8** Řekne mu jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra: ([**J 1:41- J 1:42** **J 12:22**]) **9** „Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!“ ([**J 21:9**]) **10** Ježíš řekl: „Ať se všichni posadí!“ Na tom místě bylo mnoho trávy.

Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. **11** Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdíl^(a) sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. (a) var: + učedníkům a učedníci ([**Mk 14:22**; **L 24:30**; **J 21:13**]) **12** Když se nasýtli, řekl svým učedníkům: „Seberte zbylé nalámané chleby, aby nic nepřišlo nazmar!“ **13** Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů nalámanými díly, které z těch pět ječných chlebů po jídle

zbyly. 14 Když lidé viděli znamení, které^(b) Ježíš učinil, říkali: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ (b) var: která ([Dt 18:15; Sk 3:22 Sk 7:37]) 15 Když Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho povolali králem, odešel opět na horu, zcela sám. ([Mk 8:30]) (EB2001)

Mnozí lidé však nechtěli věřit, a to i přes důkazy zázraků, že Ježíš je více, než člověk. Ježíšova prohlášení o Jeho Božské podstatě považovali za urážlivé a odvraceli se od Ježíše:

Jan 6:22 Zástup zůstal na protějším břehu moře. Druhého dne si uvědomili, že tam byl jen jeden člun a že Ježíš na něj nevstoupil společně se svými učedníky, ale že učedníci odjeli sami. 23 Jiné čluny z Tiberiady však přistály nedaleko místa, kde jedli chléb, nad nímž Pán vzdal díky. 24 Když tedy zástup shledal, že Ježíš ani jeho učedníci tam nejsou, vstoupili na ty čluny a jeli ho do Kafarnaum hledat. 25 Když jej na druhém břehu moře našli, řekli mu: "Mistře, kdy ses sem dostal?" 26 Ježíš jim odpověděl: "Amen, amen, pravím vám, hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale proto, že jste jedli chléb a nasýtli jste se. 27 Neusilujte o pomíjející pokrm, ale o pokrm zůstávající pro život věčný; ten vám dá Syn člověka, jemuž jeho Otec, Bůh, vtiskl svou pečeť." 28 Řekli mu: "Jak máme jednat, abychom konali skutky Boží?" 29 Ježíš jim odpověděl: "Toto je skutek, který žádá Bůh: abyste věřili v toho, koho on poslal." 30 Řekli mu: "Jaké znamení učiníš, abychom je viděli a uvěřili ti? Co dokážeš? 31 Naši otcové jedli na poušti manu, jak je psáno: 'Dal jim jíst chléb z nebe'." 32 Ježíš jim řekl: "Amen, amen, pravím vám, chléb z nebe vám nedal Mojžíš; pravý chléb z nebe vám dává můj Otec. 33 Neboť Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu." 34 Řekli mu: "Pane, dávej nám ten chléb stále!" 35 Ježíš jim řekl: "Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žíznit. 36 Ale řekl jsem vám: Viděli jste mě, a přece nevěříte. 37 Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně; a kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven, 38 neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil vůli svou, ale abych činil vůli toho, který mě poslal; 39 a jeho vůle jest, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale vzkřísil je v poslední den. 40 Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den." 41 Židé proti němu reptali, že řekl: 'Já jsem chléb, který sestoupil z nebe'. 42 A říkali: "Což tohle není Ježíš, syn Josefův? Vždyť známe jeho otce i matku! Jak tedy může říkat: 'Sestoupil jsem z nebe'!" 43 Ježíš jim odpověděl: "Nereptejte mezi sebou! 44 Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. 45 Je psáno v prorocích: 'Všichni budou vyučeni od Boha'. Každý, kdo slyšel Otce a vyučil se u něho, přichází ke mně. 46 Ne že by někdo Otce viděl; jen ten, kdo je u Boha, viděl Otce. 47 Amen, amen, pravím vám, kdo věří, má život věčný. 48 Já jsem chléb života. 49 Vaši Otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. 50 Toto je chléb, který sestupuje z nebe: kdo z něho jí, nezemře. 51 Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z toho chleba, živ bude na věky. A chléb, který já dám, je mé tělo, dané za život světa." 52 Židé se mezi sebou přeli: "Jak nám ten člověk může dát k jídlu své tělo?" 53 Ježíš jim řekl: "Amen, amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. 54 Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. 55 Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj. 56 Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. 57 Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude mít život ze mne. 58 Toto je ten chléb, který sestoupil z nebe - ne jako jedli vaši otcové, a zemřeli. Kdo jí tento chléb, živ bude navěky." 59 To řekl, když učil v synagóze v Kafarnaum. 60 Když to jeho učedníci slyšeli, mnozí z nich řekli: "To je hrozná řeč! Kdo to může poslouchat?" 61 Ježíš poznal, že učedníci na to reptají, a řekl jim: "Nad tím se urážíte? 62 Což až uvidíte Syna člověka vystupovat tam, kde byl dříve? 63 Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamená. Slova, která jsem k vám mluvil, jsou Duch a jsou život. 64 Ale někteří z vás nevěří." Ježíš totiž od počátku věděl, kteří nevěří a kdo je ten, který ho zradí. - 65 A řekl: "Proto jsem vám pravil, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce." 66 Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili. 67 Ježíš řekl Dvanácti: "I vy chcete odejít?" 68 Šimon Petr mu odpověděl: "Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. 69 A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží." 70 Ježíš jim odpověděl: "Nevyvolil jsem si vás dvanáct? A přece jeden z vás je ďábel." 71 Mínil Jidáše, syna Šimona Iškariotského. Ten ho

totiž měl zradit, jeden z Dvanácti.

Lidé, kteří mu nechtěli věřit, že je Mesiášem, jež přišel z nebe, aby spasil lidi z jejich hříchů, mu prostě nevěřili a žádný důkaz je nepřesvědčil, ani jeho zázraky, ani naplněná SZ proroctví a ani kdyby sestoupil z kříže. Odpuzovala je totiž nejenom jeho prohlášení o jeho Božském původu, ale později také jeho potupný a ponižující způsob smrti na kříži z rukou pohanských nepřátel. Naopak je lákala představa politického mesiáše, který rozdrtí nenáviděné Římany, kterou jejich experti na zákon nabyli ze SZ proroctví. Další pouze chtěli, aby je nasýtil nebo uzdravil. Avšak to, že tito lidé nechtěli věřit Ježíšovi i přes důkazy byl jejich problém. Ježíš věděl, že nepřesvědčí každého, ale pouze některé:

Jan 10:25 Ježíš jim odpověděl: "Řekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které činím ve jménu Otce, ty o mně vydávají svědectví. **26** Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovcí. **27** Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou **28** a já jim dávám věčný život: nezhynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvu. **29** Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. **30** Já a Otec jsme jedno." **31** Židé se opět chopili kamenů, aby ho ukamenovali. (EB)

Marek 3:1 Vešel opět do synagógy; a byl tam člověk s odumřelou rukou. **2** Číhali na něj, uzdraví-li ho v sobotu, aby jej obžalovali. **3** On řekl tomu člověku s odumřelou rukou: "Vstaň a pojď doprostřed!" **4** Pak se jich zeptal: "Je dovoleno v sobotu jednat dobře, či zle, život zachránit, či utratit?" Ale oni mlčeli. **5** Tu se po nich rozhlédl s hněvem, zarmoucen tvrdostí jejich srdce, a řekl tomu člověku: "Zvedni ruku!" Zvedl ji, a jeho ruka byla zase zdravá. **6** Když farizeové vyšli ven, hned se proti němu s herodiány umlouvali, že ho zahubí. **7** Ježíš se se svými učedníky uchýlil k moři. Šlo za ním množství lidí z Galileje; ale i z Judska, **8** Jeruzaléma, Idumeje, ze Zajordání a z okolí Týru a Sidónu přišlo k němu veliké množství, když slyšeli, co všechno činí. **9** Požádal učedníky, ať pro něho připraví loď, aby se zástup na něho netlačil. **10** Mnohé totiž uzdravil, proto se ti, kdo trpěli chorobami, tlačili k němu, aby se ho dotkli. (EB)

Lukáš 13:10 V sobotu učil v jedné synagóze. **11** Byla tam žena, která byla stížena nemocí už osmnáct let; byla úplně sehnutá a nemohla se vůbec napřímit. **12** Když ji Ježíš spatřil, zavolal ji a řekl: "Ženo, jsi zproštěna své nemoci" a vložil na ni ruce; **13** ona se ihned vzpřímila a velebila Boha. **14** Avšak představený synagógy, pobouřen tím, že Ježíš uzdravuje v sobotu, řekl zástupu: "Je šest dní, kdy se má pracovat; v těch tedy přicházejte, abyste byli uzdravováni, a ne v den sobotní." **15** Na to Pán odpověděl: "Pokrytci! Neodvazuje každý z vás v sobotu vola nebo osla od žlabu a nevede ho napájet? **16** A tato žena, dcera Abrahamova, kterou držel satan spoutanou po osmnáct let, neměla být vysvobozena z těchto pout v den sobotní?" **17** Těmito slovy byli všichni jeho protivníci zahanbeni, ale celý zástup se radoval nad podivuhodnými činy, které Ježíš konal. (EB)

Matouš 12:22 Tehdy k němu přivedli posedlého, který byl slepý a němý; a uzdravil ho, takže ten němý mluvil i viděl. **23** Zástupy žasly a říkaly: "Není to Syn Davidův?" **24** Když to slyšeli farizeové, řekli: "On nevyhání demony jinak, než ve jménu Belzebula, knížete demonů." (EB)

Mimochodem, přesvědčení židovských náboženských vůdců, že Ježíš nedělal zázraky od Boha, ale provozoval nějakou černou magii má oporu i mimo záznamy Bible. Podle F.F.Bruce, profesora biblické kritiky a exegeze na univerzitě v Manchesteru se v židovském Talmudu vyskytují zmínky o Ježíšovi. F.F.Bruce píše ve své knize "Věrohodnost Nového zákona - Můžeme důvěřovat spisům Nového zákona?": "Podle starých rabínů, jejichž mínění je v těchto spisech zachyceno (Mishna - zákoník a Gemary - komentáře), byl Ježíš Nazaretský provinilec, který prováděl magii, opovrhoval slovy moudrých, sváděl lidi a říkal, že nepřišel rušit zákon, ale přidávat k němu. Byl pro kacířství a svádění lidí pověšen na kříž v předvečer židovského svátku Pesach. Jeho učedníci ...uzdravovali nemocné v jeho jménu."

Zkrátka, kdo z Židů nechtěl věřit, že Ježíš je Boží Mesiáš, toho nic nepřesvědčilo a jak

ukázala historie, byla jich většina. V tomto ohledu měl Ježíš v Židovském národě tvrdou opozici, protože všichni, i jeho apoštolové, na podkladě proroctví SZ více či méně očekávali politického mesiáše. Ježíš je musel svými zázraky, svou smrtí na kříži a vzkříšením z mrtvých jakoby přetavit v ohni, očistit jejich myšlení od nečistot způsobených nánosy náboženských předsudků a v těch lidech, u kterých se mu to povedlo, získal ryzí zlato – své následovníky, kteří byli pro víru v něj ochotni zemřít. To byli lidé, které On potřeboval, aby byli svědky jeho vzkříšení celému světu a aby prostřednictvím jejich svědectví lidé na celém světě mohli uvěřit evangeliu a Ježíš je mohl zachránit před věčným trestem za jejich hříchy v den posledního soudu.

5. Ježíš vyžaduje od lidí rozumnou víru:

Proto Ježíš konal zázraky, aby přesvědčil ty, kteří měli v sobě dostatek pokory na to, aby poznali, že potřebují pomoc ve svém duchovním životě a vztahu s Bohem a mohli mít rozumnou víru, že Ježíš, který má moc, jež náleží pouze Bohu, je tím, kdo jim může pomoc, bez ohledu na to, že nechápali vše, co učil a ani způsob jakým přišel naplnit poslání Mesiáše:

Lukáš 5:4 Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: "Zaď na hlubinu a spusťte síť k lovu!" **5** Šimon mu odpověděl: "Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytily. Ale na tvé slovo spustím síť." **6** Když to učinili, zahrnuli veliké množství ryb, až se jim síť trhaly. **7** Dali znamení svým společníkům na druhé lodi, aby jim přišli na pomoc. Oni přijeli a naplnili rybami obě lodi, že se až potápěly. **8** Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: "Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný." **9** Neboť jeho i všechny, kteří s ním byli, pojal úžas nad tím lovem ryb; (EB)

Je to právě množství zázraků, které Ježíš vykonal, a které vidělo mnoho lidí, jež ukazuje na to, jakou důležitost jim Ježíš přikládal v tom balíku důkazů, které poskytl lidem k prokázání pravdivosti křesťanského náboženství při jeho uvedení do světa v 1. století. Drtivá většina lidí, kteří v něj uvěřili v 1. století, jej totiž nikdy neviděla živého po jeho ukřižování. A i naplnění SZ proroctví dávalo smysl teprve tehdy pokud Ježíš vstal z mrtvých. Mnozí však viděli jeho zázraky, které se odehrály veřejně před zraky Židů a nikdo to nemohl popřít. Lidé tak měli pevný bod, kterého se mohli chytit při hodnocení dalších důkazů, a to především: 1) svědectví apoštolů a dalších Ježíšových učedníků, že Ježíš vstal z mrtvých; 2) SZ proroctví o utrpení, smrti a vzkříšení Mesiáše; 3) Ježíšův prázdný hrob; 4) neschopnost Židovských náboženských vůdců předložit Ježíšovo mrtvé tělo; 5) nepředstavitelná lež římských vojáků, že zatímco oni spali učedníci ukradli Ježíšovo tělo, jež všechny dohromady začaly dávat smysl židovskému způsobu náboženského uvažování v 1. století v krátké době cca 40 let, které mu ještě zbývaly, než si přivodil sebestrukci v podobě celonárodního povstání v roce 66 proti nejsilnější říši tehdejšího civilizovaného světa, Římské říši.

Nerozumná víra Židů v politického mesiáše otřásla jejich národní existencí a znamenala konec židovské chrámové bohoslužby, neboť chrám byl římskými vojáky, kterým velel budoucí římský císař Titus, vypálen a zničen v roce 70. Asi milion Židů zemřel ve válce nebo v souvislosti s válkou. Další milion byl zotročen a zavlčen do různých koutů Římské říše. Jeruzaléma byl srovnán se zemí a Judsko bylo 5 letou válkou zruinováno. Do dnešní doby lze spatřit výjev z těchto událostí na Titově oblouku v Římě u Kolosea. Menora - zlatý sedmiramenný svícen, který byl původně v Židovském chrámu a další kořisti jsou triumfálně odnášeny římskými vojáky a společně s nimi jsou odváděni i židovští otroci. Židovští myslitelé té doby, jako byl Josefus Flavius, který byl rovněž přímým účastníkem bojů v Židovské válce, spáchali náboženskou sebevraždu, neboť dospěli k závěru, že židovská posvátná Písma prorokovala římského císaře Vespasiána jako celosvětového krále. To znamená, že Bůh učinil z Abrahama velký národ a dal mu zemi jen proto, aby jej v daleké budoucnosti v této zemi zmasakroval pohanský válečník a tímto způsobem je zachránil.

Jediný, kdo přežil bez náboženské úhony a ztráty na životě, či svobodě, byli křesťané, kteří

věřili v Ježíše a poslechli jeho varování, které dal veřejně ještě za jeho života a uprchli z Jeruzaléma a z Judska před zničením:

Lukáš 21:5 Když někteří mluvili o chrámu, jak je vyzdoben krásnými kameny a pamětními dary, řekl: **6** "Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno." **7** Otázali se ho: "Mistře, kdy to nastane? A jaké bude znamení, až se to začne dít?" **8** Odpověděl: "Mějte se na pozoru, abyste se nedali svést. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat: 'Já jsem to' a 'nastal čas'. Nechoďte za nimi. **9** Až uslyšíte o válkách a povstáních, neděste se: neboť to musí nejprve být, ale konec nenastane hned." **10** Tehdy jim řekl: "Povstane národ proti národu a království proti království, **11** budou veliká zemětřesení a v mnohých krajinách hlad a mor, hrůzy a veliká znamení z nebes. **12** Ale před tím vším na vás vztáhnou ruce a budou vás pronásledovat; budou vás vydávat synagógám na soud a do vězení a vodit před krále a vládce pro mé jméno. ... **19** Když vytrváte, získáte své životy. **20** Když uvidíte, že Jeruzalém obkličují vojska, tu poznáte, že se přiblížila jeho zkáza. **21** Tehdy ti, kdo jsou v Judsku, ať uprchnou do hor, kteří jsou v Jeruzalémě, ať z něho odejdou, a kteří jsou po venkově, ať do něho nevcházejí, **22** poněvadž jsou to dny odplaty, v nichž se má naplnit vše, co je psáno. **23** Běda těhotným a kojícím v oněch dnech! Neboť bude veliké soužení na zemi a hněv proti tomuto lidu. **24** Padnou ostřím meče, budou jako zajatci odvedeni mezi všechny národy, po Jeruzalému budou šlapat pohané, dokud se jejich čas neskončí. (EB)

Platnost staré smlouvy skončila na kříži, kde se obětoval Boží Syn Ježíš Kristus za hříchy lidí. V roce 70 Bůh nadobro odstranil atributy již neplatné staré smlouvy – chrám, velekněze z Áronova rodu, kněží z levijského kmene, zvířecí oběti, a to soudem nad Židovským národem, jehož míra nepravosti se dovršila. Kvůli své nerozumné víře mnozí Židé zažili peklo na zemi a ztratili vše, co jim bylo drahé. Peklo na zemi však není nic ve srovnání s věčným trestem, který dopadne za jejich hříchy na ty, kteří neuvěřili v Ježíše jako svého Spasitele a neuposlechli Jeho evangelium.

III.

Jak přistupovat k Ježíšovým důkazům, že je Spasitel

1. Co dělá rozdíl mezi rozumnou nerozumnou vírou?

Z historické zkušenosti Židů v 1. století, vidíme, jak je důležité mít rozumnou víru. Ježíš od lidí v 1. století očekával rozumnou víru a poskytl jim pro ní důkazy. To, co dělá rozdíl, mezi rozumnou a nerozumnou vírou, je postoj člověka k důkazům a zhodnocení důkazů. V NZ je příběh, na kterém si lze názorně ilustrovat, jak různí lidé, kteří měli opačný postoj (nepředpojatý a předpojatý postoj) ke stejným důkazům a opačné hodnocení (nezaujaté a zaujaté hodnocení) důkazů, dospěli k opačným věrám ohledně Ježíše. Poučení, které z toho příběhu vyplývá je dobře použitelné i v dnešní době. Na tom, jakou víru má člověk dnes, bude záležet jeho věčná budoucnost. Příběh je zaznamenán v Janovi 9, ale úvod k němu je již v Janovi 8.

2. Ježíš činí prohlášení o sobě – lidé odmítají jeho slova:

Předně se podívejme na rozepři mezi Ježíšem a farizeji v Jeruzalémském chrámu:

Jan 8:12 Ježíš k nim opět promluvil a řekl: "Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života." **13** Farizeové mu řekli: "Ty vydáváš svědectví sám o sobě, proto tvé svědectví není pravé." (EB)

Ježíš tvrdí: Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, bude mít světlo života.

Farizeové kontrují: Ty vydáváš svědectví sám o sobě, tvé svědectví není pravé.

Jejich námitka by byla platná, pokud by Ježíš pouze činil tvrzení o své autoritě bez

poskytnutí důkazů. Neboť jak si lze ověřit, že je někdo světlem světa? Ježíš však poskytl důkazy proto, že má autoritu činit taková prohlášení.

I někteří z Židů, kteří uznali, že něco zvláštního na něm je, zpochybnili Ježíšovo poselství a jeho konečnou autoritu. Podívejme se na 3 body další rozepře:

Jan 8:31 Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: "Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. **32** Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými." **33** Odpověděli mu: "Jsme potomci Abrahamovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými?" (EB)

Ježíš tvrdí: Zůstanete-li v mém slovu, poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.

Židé kontruji: Nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými?

Jan 8:51 Amen, amen, pravím vám, kdo zachovává mé slovo, nezemře navěky." **52** Židé mu řekli: "Ted' jsme poznali, že jsi posedlý! Umřel Abraham, stejně i proroci, a ty pravíš: Kdo zachovává mé slovo, neokusí smrti navěky." **53** Jsi snad větší, než náš otec Abraham, který umřel? Také proroci umřeli. Co ze sebe děláš?" (EB)

Ježíš tvrdí: Kdo zachovává mé slovo, nezemře navěky.

Židé kontruji: Jsi posedlý! Umřel Abraham, stejně i proroci. Jsi snad větší, než náš otec Abraham?

Jan 8:58 Ježíš odpověděl: "Amen, amen, říkám vám: Dříve než byl Abraham, já jsem." **59** Tehdy vzali kamení a chtěli ho ukamenovat. Ježíš se ale skryl a opustil chrám. (B21)

Ježíš tvrdí: Dříve než se Abraham narodil, já jsem.

Židé kontruji: Vzali kamení a chtěli ho ukamenovat, za to že se stavěl na roveň Boha, který se ve SZ rovněž označuje slovy "já jsem". (Exodus 3:14 Bůh řekl Mojžíšovi: „Já jsem ten, který jsem.“ A řekl: „Hle, Izraelitům řekneš toto: »Já jsem« mě poslal k vám.“ JB)

Jak farizejové, tak i Židé, kteří mu uvěřili, Ježíše odmítli. Pokud by Ježíš za svého působení na zemi nabídl lidem pouze svá slova, pak by nebyl odlišný od jiných náboženských vůdců. Ježíš je však v tomto unikátní, protože na rozdíl od jiných náboženských vůdců, Ježíš nabídl lidem důkazy, že on je Syn Boží a Spasitel.

3. Ježíš prokazuje svá tvrzení – většina lidí však ignoruje důkazy:

Nyní k vlastnímu příběhu v Janovi 9:

Jan 9:1 Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. **2** Jeho učedníci se ho zeptali: "Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?" **3** Ježíš odpověděl: "Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. **4** Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. **5** Pokud jsem na světě, jsem světlo světa." **6** Když to řekl, plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči **7** a řekl mu: "Jdi, umyj se v rybníce Siloe." (To jméno znamená 'Poslaný'.) On tedy šel, umyl se, a když se vrátil, viděl. **8** Sousedé a ti, kteří jej dříve vídali žebrat, se ptali: "Není to ten, kdo tu sedával a žebral?" **9** Jedni říkali: "Je to on." Jiní pak: "Není, ale je mu podobný." On sám řekl: "Jsem to já." **10** I řekli mu: "Jak to, že se ti otevřely oči?" **11** Odpověděl: "Člověk jménem Ježíš udělal bláto, potřel mi oči a řekl mi: Jdi k Siloe a umyj se! Šel jsem tedy, umyl jsem se a vidím." **12** Řekli mu: "Kde je ten člověk?" Odpověděl: "To nevím." (EB)

Po cestě z chrámu, Ježíš doprovázený svými učedníky, viděl člověka, který byl od narození slepý. V té době Židé věřili pověře, že to byl trest za hřích, když se někdo narodil takto postižený. I Ježíšovi učedníci tomu věřili, ale Ježíš tuto pověru odmítl, zopakoval své tvrzení, že je světlem světa, což si lidé nemohli sami zkontrolovat. Ježíš však lidem poskytl důkaz, který si zkontrolovat mohli. Udělal bláto, pomazal jím oči slepého a poslal, aby se umyl do rybníka Siloe. Slepý člověk

udělal přesně to, co mu Ježíš řekl a byl zázračně uzdraven ve fyzickém smyslu. Já jsem kdysi znal jednoho slepého pána v Praze. Dnes už je po smrti. Potkával jsem ho na ulici a několikrát jsme se spolu sešli. Pokud bych ho potkal a viděl, že vidí, tak bych byl udiven, radoval bych se s ním a chtěl bych vědět, který lékař uzdravil jeho slepotu. Podobně, uzdravení slepého žebráka, který sedával a žebrol u chrámu, neuniklo pozornosti lidí. Někteří ho poznali. Další pochybovali. On však vydal svědectví o své identitě. Oni se ho zeptali: "Jak to, že se ti otevřely oči?" Jeho odpověď lze shrnout takto: Ježíš mi řekl, co mám udělat, já jsem to udělal a byl jsem uzdraven.

Jan 9:13 A tak toho bývalého slepce přivedli k farizeům. **14** Když totiž Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla právě sobota. **15** Farizeové ho znovu zpovídali, jak prohlédl. "Položil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím," odpověděl jim. **16** "Ten člověk není od Boha, vždyť nedodržuje sobotu!" říkali někteří z farizeů. "Jak by takové zázraky mohl dělat hříšník?" říkali jiní. A došlo mezi nimi k roztržce. **17** Pak se toho slepce znovu zeptali: "Za koho jej máš, když ti otevřel oči?" "Je to prorok," odpověděl. (EB)

Tito lidé, přivedli uzdraveného žebráka k farizejům, kteří krátce předtím odmítli, že Ježíš je světlem světa, jinými slovy Boží Mesiáš, který přináší do světa poznání spásy. Žebrák vydal před farizeji svědectví o Ježíšově zázraku. Nyní farizeové měli nejenom Ježíšovo tvrzení, ale i důkaz – zázrak prokazující Ježíšovu autoritu činit taková tvrzení. Někteří z nich, kteří měli předsudky vůči Ježíšovi kvůli své nerozumné víře v politického mesiáše, se však rozhodli ignorovat, že tento důkaz prokazuje Ježíšovo Mesiášství. Ježíš nezapadal do jejich představy politického mesiáše. Takže jejich postoj k důkazu byl předpojatý a důkaz vyhodnotili zaujatě jako porušení Sabatu (soboty). Tak udělali hříšníka z toho, který jednoznačně učinil nadpřirozený skutek Boží. Jestliže Ježíš jednal v přímém rozporu s Mojžíšovým zákonem, jak to, že měl stejnou zázračnou moc, jakou měl Bůh? Pokud se někdy dostanete do situace, kdy Vaše víra je v přímém rozporu s důkazem, pak máte problém – Vaše víra není rozumná. Víra farizejů nebyla rozumná. Dále, farizejové byli rozdělení, protože ti upřímnější z nich poukazovali na to, že hříšník by nemohl dělat taková znamení. Farizejové tak měli dilema. Pokud by přistupovali k důkazu nepředpojatě, tak by ho museli vyhodnotit, jako zázrak - skutek Božské moci a museli by uznat a následovat Ježíšovu autoritu a vzdát se své vlastní autority. Měli, se oni, vzdělaní intelektuálové, náboženská a politická elita národa, podříditi Mesiáši, který byl pouhým tesařem odněkud z pohany zaplevelené Galileje? Na podkladě čeho? Na podkladě svědectví žebráka, který o sobě tvrdí, že byl slepý? To prostě nezapadalo do jejich víry, že Mesiáš bude politický král, jako byl David. Takže, jak vyřešili svůj problém?

Jan 9:18 Židovští představení mu nechtěli věřit, že býval slepý a prohlédl. Proto si zavolali jeho rodiče. **19** "Je tohle váš syn? Tvrdíte, že se narodil slepý?" ptali se jich. "A jak to, že teď vidí?" **20** "Víme, že to je náš syn a že se narodil slepý," odpověděli jeho rodiče. **21** "Jak to, že teď vidí, ale nevíme. Nevíme, kdo mu otevřel oči. Ptejte se jeho, má na to léta, může mluvit sám." **22** (Jeho rodiče to řekli, protože se báli představených. Ti se už totiž dohodli, že kdokoli ho vyzná jako Mesiáše, bude vyobcován ze synagogy.) **23** Proto jeho rodiče řekli: "Má na to léta, ptejte se jeho." (EB)

Jak tedy vyřešili svůj problém – Ježíšův důkaz, že je Mesiášem kontra jejich víra v politického mesiáše? Jednoduše. Drželi se své víry v politického mesiáše a odmítli důkaz, že Ježíš je Mesiáš poslaný Bohem. Jednoduše neuvěřili, že se nějaký zázrak stal. Mysleli si, že žebrák jim lhal. Byli si tak jisti svými závěry, že povolali rodiče žebráka, od kterých evidentně očekávali, že jim jejich závěry potvrdí. Jeho rodiče však dosvědčili, že jejich syn se narodil slepý. Nyní farizejové stáli nikoliv před jedním důkazem, ale před narůstajícím balíkem důkazů prokazujících Ježíšova tvrzení a Jeho autoritu, které byly v kontrastu s jejich vírou v politického mesiáše: 1) svědectví žebráka, že ho Ježíš zázračně uzdravil; 2) svědectví žebrákových rodičů, že jejich syn se narodil slepý; 3) svědectví lidí, kteří znali žebráka z doby, kdy byl slepý, sedával a žebrol poblíž chrámu. Jak farizejové naložili se všemi těmito důkazy? Jak vyřešili konflikt mezi důkazy, že Ježíš

je Mesiáš a svou vírou v politického mesiáše?

Jan 9:24 Zavolali tedy ještě jednou toho člověka, který byl dříve slepý, a řekli mu: "Vyznej před Bohem pravdu! My víme, že ten člověk je hříšník." **25** Odpověděl: "Je-li hříšník, nevím; jedno však vím, že jsem byl slepý a nyní vidím." **26** Řekli mu: "Co s tebou učinil? Jak ti otevřel oči?" **27** Odpověděl jim: "Již jsem vám to řekl, ale vy jste to nevzali na vědomí. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?" **28** Osopili se na něho: "Ty jsi jeho učedník, ale my jsme učedníci Mojžíšovi." **29** My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je." **30** Ten člověk jim odpověděl: "To je právě divné: Vy nevíte odkud je - a otevřel mi oči! **31** Víme, že hříšníky Bůh neslyší; slyší však toho, kdo ctí a činí jeho vůli. **32** Co je svět světem, nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepého od narození. **33** Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nemohl by nic takového učinit." **34** Odpověděli mu: "Celý ses narodil v hříchu, a nás chceš poučovat?" A vyhnali ho. (EB)

Jak jsme četli, farizeové: 1) ignorovali, že důkazy prokazují Ježíšovo Mesiášství; jednoduše to nezapadalo do jejich přesvědčení o politickém mesiáši a nebyli ochotni akceptovat jiného, než politického mesiáše; 2) ospravedlnili si pro sebe, proč ignorovali důkazy – jestliže Ježíš učinil zázrak v sobotu, tak je to hříšník; 3) vyhnali zázračně uzdraveného žebračka – jestliže se narodil slepý, tak se určitě narodil v hříchu a chce poučovat je učedníky Mojžíšovy; 4) bez ohledu na důkazy se drželi své nerozumné víry, že mesiáš bude politický král.

Farizejové se vypořádali s důkazy takovým způsobem, aby nemuseli nic změnit na své víře a na svém životě. Není žádná naděje pro nikoho, kdo má předpojatý postoj k důkazům tak, že ignoruje o čem svědčí a hodnotí je zaujatě, a to vše proto, aby si zachoval svou nerozumnou víru. Můj křesťanský přítel Serghei Corcimar, který je vědcem v oboru mikrobiologie byl v době, kdy studoval mikrobiologii na Moskovské státní univerzitě ateistou. Tehdy rozlišoval lidi na dvě skupiny: na primitivní, kteří věřili v Boha a inteligentní, kteří v Boha nevěřili. Poté, co se stal křesťanem začal rozlišovat lidi na jiné dvě skupiny, na křesťany a na ty, kteří ignorují důkazy. To však ještě není konec příběhu v Janovi 9:

Jan 9:35 Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: "Věříš v Syna člověka?" **36** Odpověděl: "A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?" **37** Ježíš mu řekl: "Vidíš ho; je to ten, kdo s tebou mluví." **38** On na to řekl: "Věřím, Pane," a padl před ním na kolena. **39** Ježíš řekl: "Přišel jsem na tento svět k soudu: aby ti, kdo nevidí, viděli, a ti, kdo vidí, byli slepí." **40** Farizeové, kteří tam byli, to slyšeli a řekli mu: "Jsme snad i my slepí?" **41** Ježíš jim odpověděl: "Kdybyste byli slepí, hřích byste neměli. Vy však říkáte: Vidíme. A tak zůstáváte v hříchu." (EB)

Zázračné fyzické uzdravení žebračka byl skutek Boha nikoliv člověka. Současně to byl důkaz, který vyústil v rozumnou víru samotného žebračka v Ježíše jako Mesiáše a on tak nabyl i duchovní zrak. Tak se stal živým důkazem před zraky Židovského národa, který svědčil o Ježíšově Božské moci a autoritě. Ježíš přitom zázračným způsobem uzdravil množství lidí v Judsku i v okolí.

IV.

Jak apoštolové přesvědčili Židy, že Ježíš je Spasitel?

A opět jsme u toho, jak důležité byly pro Ježíše zázraky jako důkazy pro prokázání pravdivosti jeho křesťanského náboženství při jeho uvedení do světa. Nejenom, že je konal Ježíš, ale moc konat zázraky dal i svým apoštolům prostřednictvím Ducha Svatého, kterého jim poslal jako pomocníka o svátku Letnic, a to k prokázání pravdivosti evangelia. Evangelium se rozumí dobrá zpráva, že Boží Syn Ježíš Kristus trpěl a zemřel na kříži za hříchy lidí, byl pohřben, třetího dne byl vzkříšen a tomu, kdo v něj věří a koná Jeho vůli odpouští jeho hříchy a daruje mu věčný

život. Apoštolové hned o Letnicích tuto zázračnou moc Ducha Svatého demonstrovali, když promluvili k zbožným Židům, jež pocházeli z různých zemí ze 3 kontinentů a pobývali v Jeruzalémě z důvodu náboženských svátků. Jednak se tito Židé se stali svědky zázraku. Jednak apoštolové apelovali na jejich znalost zázraků, které Ježíš vykonal veřejně před zraky Židů a nikdo to nemohl popřít. Tyto důkazy zázraků ve spojitosti s ostatními důkazy, zejména svědectvím apoštolů o vzkříšení Ježíše Krista z mrtvých a SZ proroctvími přesvědčily o Letnicích na 3000 Židů, aby uvěřili v Ježíše jako svého Spasitele:

Skutky 2:1 Když nastal¹ den Letnic, byli všichni spolu na⁺ jednom⁺ místě.(1) ř.: se naplňoval (To se může vztahovat k dovršování sedmi předcházejících týdnů.); 2 Náhle se ozval² zvuk z nebe, jako když se žene prudký vítr³, a naplnil celý dům, kde seděli.(2) se stal; (3) nebo: dech; 3 A ukázaly se jim jazyky jakoby z ohně, které⁺ se⁺ rozdělovaly, a na každém z nich se usadil [jeden]. 4 Všichni byli naplněni Duchem Svatým a začali mluvit jinými jazyky, jak jim^ř Duch dával promlouvat. 5 V Jeruzalémě bydleli Židé, zbožní muži ze všech národů, které [jsou] pod nebem. 6 A⁺ když⁺ se⁺ ozval ten zvuk, sešlo se mnoho⁴ [lidí] a byli zmateni, protože každý z nich je slyšel mluvit [svou] vlastní řečí.(4) ř.: množství; 7 [Všichni] byli ohromeni a udiveně říkali⁵: „Hle, což nejsou všichni ti, kteří [tu] mluví, Galilejci?(5) var.: + jeden druhému: 8 Jak to, [že] každý z nás slyší svůj vlastní jazyk, ve kterém jsme se narodili? 9 Parthové, Médové a Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kappadokie, Pontu a Asie⁶, (6) ‚Asie‘ označuje v NS záp. pobřeží provincie Malá Asie; 10 Frygie a Pamfylie, Egypta a oblastí Libye u Kyrény a návštěvníci z Říma, 11 Židé i proselyté⁷, Kréťané a Arabové: [všichni] je slyšíme mluvit našimi jazyky veliké věci^ř Boží.“(7) tj. pohané, kteří se obřízkou připojili k Izraeli; 12 Všichni [z toho] byli ohromeni a zmateni a jeden druhému říkali: „Co to má znamenat?“ 13 Ale jiní se posmívali a říkali: „Jsou opilí.“ 14 Petr se postavil [spolu] s jedenácti, pozdvihl svůj hlas a⁺ přímo⁸ k nim⁺ promluvil: „Muži judští a všichni obyvatelé Jeruzaléma, toto ať je vám známo, vyslechněte⁺ pozorně má^r slova.(8) ř. [apofthengesthai], v NS 3x: Sk 2,4,14; 26,25. ‚vyslovovat (jasně) / vyhlašovat (důrazně)‘ - slovo zde zn.: promlouvat prorocky, z Ducha (také ve v.4); 15 Tito [lidé] nejsou opilí, jak se domníváte. Vždyť je⁽devět hodin ráno⁾⁹.(9) ř.: třetí hodina dne; 16 Ale toto je to, co je^ř řečeno skrze proroka [Joele]¹: 17 ‚A bude v posledních dnech, praví^ř Bůh, [že]^F vyleji ze svého^ř Ducha na každé^x tělo; vaši synové a vaše dcery budou^F prorokovat, vaši mladíci budou^F vídat vidění a vaši starci budou^F mívát¹⁰ sny.(10) ř.: snít; ... 21 A⁽stane se⁾¹³, [že] každý, kdo bude vzývat Pánovo jméno, bude zachráněn. Jl 2,28-32.“(13) ř.: bude; (x) Jl 2:28; 22 „Muži izraelští, slyšte tato^ř slova: Ježíše Nazaretského¹⁴, muže[:] dosvědčeného vám od^ř Boha⁺ mocnými⁺ činy, divy a znameními, které^ř Bůh uprostřed vás skrze něho učinil, jak sami víte,(14) ř.: Nazorejského; 23 tohoto [muže], vydaného[:] podle ustanoveného úradku a předzvědění^ř Božího, jste skrze ruce bezbožníků¹⁵ přibili [na kříž] a odstranili.(15) ř.: bezzákonných; 24 [Ale]^ř Bůh ho vzkřísil, zprostitv [ho] bolestí smrti¹⁶, protože nebylo možné, aby byl od ní držen.(16) var.: podsvětí (Hádu); 25 Neboť David o něm říká: ‚Viděl jsem Pána stále před sebou, neboť je po mé pravici, abych nezakolísal; 26 proto se mé srdce zaradovalo a můj jazyk se

rozjásal, nadto i mé^x tělo bude přebývat v naději, 27 neboť nezanecháš mou duši v podsvětí¹⁷, aniž dáš svému Svatému¹⁸ uvidět zkázu. (17) ř.: Hádu; (18) nebo: Zbožnému; 28 Oznámil jsi mi cesty života, F naplníš mě radostí před¹⁹ svou tváří. Ž 16,8-11 "(19) ř.: se; (x) Ž 16:8; 29 „Muži bratři, o praotci Davidovi vám mohu směle říci, že zemřel²⁰ a byl pohřben a jeho hrob je mezi námi až do dnešního dne²¹. (20) ř.: skonat; (21) ř.: do těchto dnů; 30 Byl [to] prorok a věděl, že se mu^ř Bůh přísahou zavázal, že na jeho trůn posadí (potomka z jeho beder)²²; (22) ř.: z plodu jeho beder; srv. Ž 131,11; 2Sam 7,12n. 31⁺ viděl⁺ do⁺ budoucnosti a promluvil o Kristově zmrtvýchvstání, [když řekl,] že [jeho duše] nebyla zanechána v podsvětí²³ a jeho^x tělo nevidělo zkázu. Ž 32 Tohoto Ježíše^ř Bůh vzkřísil [a] my všichni jsme toho svědky. 33 Když byl tedy vyvýšen pravici²⁴ Boží [a] přijal od Otce (zaslíbeného^ř Ducha Svatého)²⁵, vylil to, co vy [nyní] vidíte i slyšíte. (24) nebo: na pravici; (25) ř.: zaslíbení Ducha Svatého (tzn. předmět nebo obsah toho zaslíbení); 36 Ať tedy všechen dům Izraele s jistotou ví²⁶, že^ř Bůh učinil toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali, i Pánem i Mesiášem²⁷. (26) nebo: poznává; (27) ř.: Kristem; 37 Když [to] uslyšeli, byli (hluboce zasažení)²⁸ v srdci [a] řekli Petrovi i ostatním apoštolům: „Co⁺ máme⁺ dělat, muži bratři?“ (28) ř.: probodeni; (NS)

Apoštol Petr řekl, že zázrak, jehož se stali svědky je naplněním proroctví SZ proroka Joela o příchodu spásy a odteď každý, kdo vyzývá jméno Pána bude zachráněn. Tím Pánem identifikoval Ježíše Krista, kterého Židé ukřižovali rukou pohanů, který však vstal z mrtvých, čeho byli apoštolové svědky a tím bylo naplněno SZ proroctví Davida o vzkříšení Mesiáše. Teprve teď to některým z Židů plně došlo. Doslova byli tou zprávou probodnuti v srdci. Bylo to kvůli tomu, že uvěřili v Ježíše jako Bohem poslaného Mesiáše, jehož však jejich národ nechal probodnout na kříži. I oni, jako příslušníci Židovského národa, se kterým měl Bůh uzavřenou starou smlouvu, měli svůj podíl na vině za Ježíšovu smrt. Nyní v něj již věřili a vyzývali Ježíše jako svého Pána. Nevěděli však co musí udělat, aby se zbavili viny před Bohem za smrt Ježíše i za další hříchy, kterých se dopustili a přesně to jim apoštol Petr inspirovaný Duchem svatým sdělil:

Skutky 2:38 Petr jim [* řekl]: „Učiňte⁺ pokání^{Zj 2,5} a každý z vás ať se dá pokřtít na základě jména Ježíše Mesiáše^{Mt 2,4} na²⁹ odpuštění svých hříchů, a přijmete^F dar³⁰ ^ř Ducha Svatého. (29) nebo: k (ř. „[eis]“); (30) nebo: dostanete; (x) Zj 2:5; Mt 2:4; 39 Neboť to zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem, kteří [jsou] daleko [a] které si povolá Pán, náš^ř Bůh.“ 40 [A]⁺ ještě⁺ mnoha jinými slovy [to] dosvědčil a vyzýval je: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ 41 Ti, kteří [radostně] přijali jeho^ř slovo, byli pokřtěni a toho dne bylo přidáno asi tři tisíce duší. 42⁺ Vytrvale⁺ zůstávali v učení apoštolů a ve společenství, v lámání chleba a modlitbách. ... 47 Chválili^ř Boha a (byli oblíbeni)³² u všeho lidu. A Pán⁺ k⁺ jejich⁺ společenství denně přidával ty, kteří byli zachraňováni. (32) ř.: majíce přízeň; (NS)

Židé už věřili v Ježíše a vyzývali Ježíše jako svého Pána (též Římanům 10:9). Nyní jim Petr sdělil, že mají ještě učinit pokání a dát se pokřtít na odpuštění hříchů, a tak přijmou dar spásy. Pokáním se rozumí litovat hříchy a změnit svůj život tak, že se člověk odvrátí od hříšného způsobu

života a nadále se snaží žít v souladu s Božím Slovem zaznamenaným v NZ. Křest je překladem řeckého slova “baptizo“ a doslova znamená ponořit, a to do vody a za účelem odpuštění hříchů. Vidíme, že požadavky, které klade Bůh na člověka, aby ho spasil (zachránil), před trestem za hřích nejsou nijak složité k porozumění a ani obtížné k provedení: 1) víra v Ježíše jako Spasitele, 2) vyznání Ježíše jako Pána, 3) pokání z hříchů, 4) křest ponořením do vody na odpuštění hříchů. Bůh stanovil, že toto je způsob, jak může člověk přijmout Bohem nabízený dar spásy. Teprve tím, že člověk splní Bohem stanovené podmínky, mu vzniká Boží dar spásy. Přijetím daru spásy v souladu s tímto vzorem stanoveným v NZ, jsou člověku Bohem odpuštěny hříchy, protože Bůh se spokojil s tím, že trest za ně vzal na sebe Boží Syn Ježíš Kristus. Tím, že jsou člověku odpuštěny hříchy, již hříchy neoddělují člověka od Boha a člověk je v Božích očích svatý a jeho Božím dítětem a Bůh je mu nebeským Otcem. Tyto lidi již Bůh nebude soudit za jejich hříchy, ale daruje jim věčný život v Božím nebeském přibytí, tedy v nebeském království.

Spása je dar, jehož zaslíbení dal Bůh Židům ve SZ a i všem rodinám země prostřednictvím Abraháma. Je to dar, který se zde označuje jako dar Ducha Svatého, ale jinde v NZ, jako dar Boží v Kristu: **Římanům 6:23** Neboť odplatou za hřích [je] smrt, ale Božím darem [je] věčný život v našem Pánu, Ježíši Kristu. (NBK) Na realizaci tohoto daru se podíleli všechny osobnosti Boha, Otec, Syn Ježíš Kristus a Duch Svatý a v jejich jménu (z jejich authority) má být završen proces spásy křtem nových Ježíšových následovníků:

Matouš 28:18 Ježíš přistoupil a promluvil k nim: „Byla mi dána veškerá pravomoc na nebi i na zemi. **19** Jděte [] + učíte¹⁰ [mými] + učedníky všechny národy, křtíte¹⁰ je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého **(10)** ř.: učíte ... křtíte je ... a učíte je ...; **20** a učte¹⁰ je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. [„Amen.“]“ (NS)

Aby člověk o dar spásy nepřišel, musí žít svůj život v souladu s Božím Slovem v NZ.

V.

Příběhy obrácení se na křesťanskou víru

Kniha Skutků apoštolů počínaje svátkem Letnic mapuje příběhy řady lidí, ať už původem Židů, nebo pohanů, kteří se obrátili k Ježíši Kristu a stali se svatými, nebo-li křesťany. Jejich příběh je stejný v tom, že všichni slyšeli evangelium, uvěřili v Ježíše Krista a uposlechli evangelium, což bylo završeno jejich křtem na odpuštění hříchů. Okolnosti jejich příběhů se však liší v závislosti na jejich životních okolnostech. Ve Skutcích 2 jsme viděli vzor obrácení se na křesťanskou víru – víra, pokání, vyznání a křest. Nyní se podíváme na některé další příběhy ve Skutcích k potvrzení, že tento vzor je obecně platným vzorem pravého obrácení se na křesťanskou víru:

1. Obrácení Samařanů:

Skutky apoštolské 8:1 Saul schvaloval, že Štěpána zabili. Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku. **2** Zbožní muži Štěpána pochovali a velmi nad ním truchlili. **3** Saul se však snažil církev zničit: pátral dům od domu, zatýkal muže i ženy a dával je do žaláře. **4** Ti, kteří se z Jeruzaléma rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam přišli. **5** Filip odešel do města Samaří a zvěstoval tam Krista. **6** Všichni lidé byli zaujati Filipovými slovy, když je slyšeli, a když viděli znamení, která činil. **7** Neboť z mnoha posedlých vycházeli s velkým křikem nečistí duchové a mnoho ochrnutých a chromých bylo uzdraveno. **8** A tak nastala veliká radost v tom městě. **9** Jeden muž, jménem Šimon, který tam žil, už

dlouhou dobu svou magií uváděl v úžas samařský lid; říkal o sobě, že je v něm božská moc. 10 Všichni - prostí i významní - mu dychtivě naslouchali a říkali si: "On je ta božská moc, která se nazývá Veliká." 11 Poslouchali ho ve všem proto, že na ně dlouhý čas působil svou magií. 12 Ale když uvěřili Filipově zvěsti o Božím království a o Ježíši Kristu, dávali se pokřtít muži i ženy. 13 Tu uvěřil i sám Šimon, dal se pokřtít, byl stále s Filipem a nevycházel z úžasu, když viděl, jak se tu dějí veliká znamení a mocné činy. 14 Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. 15 Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, 16 neboť ještě na nikoho z nich nesestoupil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. 17 Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého. 18 Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vloží ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: 19 "Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce." 20 Petr mu odpověděl: "Tvé peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslíš sis, že se Boží dar dá získat za peníze! 21 Tato moc není pro tebe a nemůžeš mít na ní podíl, neboť tvé srdce není upřímné před Bohem. 22 Odvrát se proto od této své ničemnosti a pros Boha; snad ti odpustí, co jsi zamýšlel.(EB)

V důsledku perzekuce ze strany Židů, na kterém se podílel i Saul z Tarsu, pozdější apoštol Pavel, se křesťané z Jeruzaléma rozprchli po Judsku a Samařsku a všude hlásali evangelium. To ukazuje, jak Bůh dokáže používat svobodnou vůli nepřátel Ježíše Krista k naplnění svého plánu spásy pro lidstvo. Tak tomu bylo, když Židé ukřižovali svého Spasitele a domnívali se, že dělali správnou věc, protože Ho považovali za rouhače proti Bohu, který si zasluhoval smrt. Tak tomu bylo, když Židé pronásledovali křesťany a zabíjeli je a domnívali se, že dělali správnou věc, protože je považovali za rouhače proti Bohu, kteří si zasluhovali smrt. Tím bylo křesťanství rozšířeno do dalších a dalších oblastí, přičemž doposud bylo evangelium hlášáno pouze Židům. Tak se Filip dostal do Samaří, tedy na území bývalého Izraelského království, které je severně nad Judskem. Filip hlásal Krista, lidé uvěřili zvěsti o Božím království a dávali se pokřtít. Vidíme, že v tomto případě se jedná zestručněnou verzi toho, co udělali lidé o Letnicích, aby byli spaseni. Zde je rovněž zajímavá informace, že apoštolové měli moc od Ducha Svatého předat vložím svých rukou zázračné dary křesťanům. Opět to souvisí s důležitostí zázraků, jako důkazu k prokázání pravdivosti křesťanského náboženství při jeho uvedení do světa. Dále, v té době ještě nebyly zapsány NZ knihy a noví křesťané by nevěděli, co mají dělat, jak mají uctívat Boha, jak mají žít, aby o dar spásy nepřišli, a tak některé z těchto zázračných darů byly dary učení, nebo prorokování, tedy mluvení Božího Slova prostřednictvím lidí.

2. Obrácení etiopského dvořana:

Skutky apoštolské 8:26 Anděl Páně řekl Filipovi: "Vydej se na jih k cestě, která vede z Jeruzaléma do Gázy." Ta cesta je opuštěná. 27 Filip se vydal k té cestě a hle, právě přijížděl etiopský dvořan, správce všech pokladů kandaky, to jest etiopské královny. Ten vykonal pouť do Jeruzaléma 28 a nyní se vracel na svém voze a četl proroka Izaiáše. 29 Duch řekl Filipovi: "Běž k tomu vozu a jdi vedle něho!" 30 Filip k němu přiběhl, a když uslyšel, že ten člověk čte proroka Izaiáše, zeptal se: "Rozumíš tomu, co čteš?" 31 On odpověděl: "Jak bych mohl, když mi to nikdo nevyloží!" A pozval Filipa, aby nastoupil a sedl si vedle něho. 32 To místo Písma, které četl, znělo: 'Jako ovce vedená na porážku, jako beránek, němý, když ho stíhají, ani on neotevřel ústa. 33 Ponížil se, a proto byl soud nad ním zrušen; kdo bude moci vypravovat o jeho potomcích? Vždyť jeho život na této zemi byl ukončen.' 34 Dvořan se obrátil k Filipovi: "Vylož mi, prosím, o kom to prorok mluví - sám o sobě, či o někom jiném?" 35 Tu Filip začal u toho slova Písma a zvěstoval mu Ježíše. 36 Jak pokračovali v cestě, přijeli k místu, kde byla voda. Dvořan řekl: "Zde je voda. Co brání, abych byl pokřtěn?" 37 --- 38 Dal zastavit vůz a oba, Filip i dvořan, sestoupili do vody a Filip jej pokřtil. 39 Když vystoupili z vody, Duch Páně se Filipa zmocnil a dvořan ho už neviděl, ale radoval se a jel dál svou cestou. 40 Filip se pak ocitl v Azótu. Procházel všemi městy a přinášel jim radostnou zvěst, až se dostal do Cesareje. (EB)

Etiopský dvořan, správce pokladů etiopské královny byl na cestě z Jeruzaléma, kde uctil

Boha v souladu se svou židovskou vírou a vracel se zpět do Etopie. Nevíme, jestli to byl Žid. Mohl to být etiopský proselyta, tedy člověk obrácený na židovskou víru. V každém případě to byl zbožný člověk, který se snažil porozumět proroctvím SZ o příchodu spasitele. Představte si, jak dlouhou cestu musel urazit, jak primitivní dopravní prostředky měl v té době k dispozici a jaká nebezpečí byla spojena s cestováním po souši a moři, včetně banditů a pirátů. I přesto, že to byl tak důležitý člověk, který měl vysoké postavení, dával Boha ve svém životě na první místo a Bohu podřizoval svůj život a svou práci. Tento příběh ukazuje, že Bůh zná lidi, kteří chtějí poznat Jeho vůli a ve své prozřetelnosti dokáže těmto lidem doručit dar spásy, bez ohledu na odkud jsou a kde se nacházejí. Dále, ačkoliv to byl jeden člověk, pro Boha bylo důležité, aby se dozvěděl o spáse. Přitom ani anděl a ani Duch Svatý nesdělili přímo dvořanovi, co má udělat, aby byl spasen. Dvořan se možná ani nikdy nedozvěděl, že se anděl a Duch Svatý nějak angažovali v tom, aby měl možnost se dozvědět o spáse. Bůh totiž stanovil, že dar spásy bude předáván člověkem člověku. Bůh tedy kvůli takovému člověku neváhal odvolat Filipa ze Samaří, kde bylo mnoho potenciálních zájemců o spásu a poslat ho do Judska na opuštěnou cestu jižně od Jeruzaléma, kde dvořana potkal. Ani anděl a ani Duch Svatý neřekli Filipovi, co má sdělit dvořanovi, aby byl spasen. Nemuseli, protože Boží požadavky na spásu lidí, již byli Bohem sděleny prostřednictvím apoštolů o Letnicích. Filip tak přesně věděl, co má dvořanovi sdělit - zvěstoval mu Ježíše, tedy všechny požadavky na spásu a pokřtil ho. Přitom při křtu sestoupili oba do vody, což je v souladu s podstatou křtu, jež znamená ponoření do vody. Vidíme, že i v tomto případě se jedná zestručněnou verzi toho, co udělali lidé o Letnicích, aby byli spaseni.

3. Obrácení Saula s Tarsu:

Skutky apoštolské 9:1 Saul nepřestával vyhrožovat učedníkům Páně a chtěl je vyhladit. Šel proto k veleknězi **2** a vyžádal si od něho doporučující listy pro synagógy v Damašku, aby tam mohl vyhledávat muže i ženy, kteří se hlásí k tomu směru, a přivést je v poutech do Jeruzaléma. **3** Na cestě, když už byl blízko Damašku, zazářilo kolem něho náhle světlo z nebe. **4** Padl na zem a uslyšel hlas: "Saule, Saule, proč mne pronásleduješ?" **5** Saul řekl: "Kdo jsi, Pane?" On odpověděl: "Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. **6** Vstaň, jdi do města a tam se dovíš, co máš dělat." **7** Muži, kteří ho doprovázeli, zůstali stát a nebyli schopni slova; slyšeli sice hlas, ale nespatriili nikoho. **8** Saul vstal ze země, otevřel oči, ale nic neviděl. Museli ho vzít za ruce a dovést do Damašku. **9** Po tři dny neviděl, nic nejedl a nepil. **10** V Damašku žil jeden učedník, jménem Ananiáš. Toho Pán ve vidění zavolal: "Ananiáši!" On odpověděl: "Zde jsem, Pane." **11** Pán mu řekl: "Jdi hned do ulice, která se jmenuje Prímá, a v domě Judově vyhledej Saula z Tarsu. Právě se modlí **12** a dostalo se mu vidění, jak k němu vchází muž jménem Ananiáš a vkládá na něj ruce, aby opět viděl." **13** Ananiáš odpověděl: "Pane, mnoho lidí mi vyprávělo o tom člověku, kolik zla způsobil bratřím v Jeruzalémě. **14** Také zde má od velekněží plnou moc zatknout každého, kdo vzývá tvé jméno." **15** Pán mu však řekl: "Jdi, neboť on je mým nástrojem, který jsem si zvolil, aby nesl mé jméno národům i králům a synům izraelským. **16** Ukáži mu, co všechno musí podstoupit pro mé jméno." **17** Ananiáš šel, vstoupil do toho domu, vložil na Saula ruce a řekl: "Saule, můj bratře, posílá mě k tobě Pán - ten Ježíš, který se ti zjevil na tvé cestě; chce, abys opět viděl a byl naplněn Duchem svatým." **18** Tu jako by mu s očí spadly šupiny, zase viděl a hned se dal pokřtít. **19** Pak přijal pokrm a síla se mu vrátila. S damašskými učedníky zůstal Saul několik dní **20** a hned začal v synagógách kázat, že Ježíš je Syn Boží. **21** Všichni, kdo ho slyšeli, žasli a říkali: "To je přece ten, který se snažil v Jeruzalémě vyhladit všechny vyznavače tohoto jména. I sem přišel jen proto, aby je v poutech odvedl k velekněžím." **22** Ale Saul působil čím dál tím mocněji a svými důkazy, že Ježíš je Mesiáš, přiváděl do úzkých damašské židy. **23** Po nějaké době se židé uradili, že Saula zabijí, (EB)

Skutky apoštolské 22:9 Moji společníci viděli světlo a vyděsili se; hlas, který ke mně mluvil, ale neslyšeli. **10** Řekl jsem: 'Co mám dělat, Pane?' A Pán mi řekl: 'Vstaň a pokračuj v cestě do Damašku; tam ti bude řečeno všechno, co ti Bůh ukládá.' **11** Protože jsem byl oslepen jasně toho

světla, museli mě moji druhové vzít za ruku a tak mě dovedli do Damašku. 12 Jeden muž, zbožný podle Božího zákona, jménem Ananiáš, který měl dobrou pověst u všech místních židů, 13 přišel za mnou, přistoupil ke mně a řekl: 'Bratře Saule, otevři oči!' A já jsem v tu chvíli nabyl zraku. 14 On mi řekl: 'Bůh našich otců si tě vyvolil, abys poznal jeho vůli, spatřil jeho Spravedlivého a slyšel hlas z jeho úst. 15 Budeš jeho svědkem před všemi lidmi a budeš mluvit o tom, co jsi viděl a slyšel. 16 Nuže neváhej! Vstaň, vzývej jeho jméno a dej se pokřtít, abys byl obmyt ze svých hříchů.' (EB)

Skutky apoštolské 26:13 Když jsem byl na cestě, králi, spatřil jsem o poledni světlo z nebe, jasnější než slunce. Jeho záře obklopila mne i ty, kdo šli se mnou. 14 Všichni jsme padli na zem a já jsem uslyšel hlas, který ke mně mluvil hebrejsky: 'Saule, Saule, proč mě pronásleduješ? Marně se vzpínáš proti bodcům.' 15 Já jsem se zeptal: 'Kdo jsi, Pane?' A Pán řekl: 'Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. 16 Ale zvedni se, povstaň. Neboť proto jsem se ti zjevil, abych tě učinil svým služebníkem a svědkem toho, co jsi spatřil a co ti ještě dám poznat. 17 Budu tě chránit před izraelským národem i před pohany, k nimž tě posílám, 18 abys otevřel jejich oči a oni se obrátili od tmy ke světlu, od moci satanovy k Bohu, a vírou ve mne dosáhli odpuštění hříchů a podílu mezi posvěcenými.' 19 A tak jsem se, králi Agrippe, nemohl postavit proti nebeskému vidění, 20 a kázal jsem nejprve obyvatelům Damašku a Jeruzaléma a po celé judské zemi, a pak i pohanům, aby se v pokání obrátili k Bohu a podle toho žili. 21 Z toho důvodu se mne Židé zmocnili, když jsem byl v chrámě, a chtěli mě zabít. 22 Ale Bůh mi pomáhal až do dnešního dne, a tak zde stojím jako svědek před velkými i malými. Neříkám nic než to, co předpověděli proroci i Mojžíš: 23 Mesiáš má trpět, jako prvý vstane z mrtvých a bude zvěstovat světlo lidu izraelskému i pohanům." (EB)

Tento příběh se týká obrácení nejhorlivějšího židovského pronásledovatele křesťanů - Saula z Tarsu na křesťanskou víru. Saul pronásledoval křesťany z upřímného přesvědčení, že dělal správnou věc, protože je považoval za rouhače proti Bohu, kteří si zasluhovali smrt. Ježíš použil jeho horlivost pro Boha, aby z něj udělal svého apoštola, tj. posla evangelia k pohanům. Příběh jeho obrácení je zaznamenán ve Skutcích 3 x a pokaždé jsou uvedeny trochu jiné detaily. Všechny 3 příběhy byly zapsány jeho křesťanským přítelem a společníkem na cestách, řeckým lékařem Lukášem. Saul viděl Ježíše Krista a mluvil s ním. Jeho společníci viděli pouze světlo a evidentně slyšeli zvuk hlasu. Ježíše však ani neviděli a ani neslyšeli hlas se, kterým mluvil Saul. Tímto způsobem lze vysvětlit zdánlivý rozpor mezi Skutky 9:7, kde se říká, že společníci slyšeli hlas, ale nespatriili nikoho a Skutky 22:9, kde se říká, že viděli světlo a vyděsili se; hlas, který k Saulovi mluvil, ale neslyšeli. Toto vysvětlení je v souladu s jinými případy zaznamenanými v Bibli: **Jan 12:28** Otče, oslav své jméno!" Z nebe zazněl hlas: "Oslavil jsem a ještě oslavím." 29 Zástup, který tam stál a slyšel to, říkal, že zahřmělo. Jiní tvrdili: "Anděl k němu promluvil." 30 Ježíš na to řekl: "Tento hlas se neozval kvůli mně, ale kvůli vám. (EB)

Co je podstatné na tom příběhu je, že i přesto, že si Ježíš vybral Saula za apoštola, neřekl mu, co má udělat, aby byl spasen, ale poslal ho do Damašku s tím, že tam se dozví, co má udělat. Opět je to kvůli tomu, že Bůh stanovil, že dar spásy bude předáván člověkem člověku. V Damašku Ježíš poslal za Saulem křesťana Ananiáše. Ani tomu nemusel nic říkat, protože Boží požadavky na spásu lidí, již byli Bohem sděleny prostřednictvím apoštolů o Letnicích. Ananiáš tak přesně věděl, co má Saulovi sdělit. Saul v té době již věřil, že Ježíš vstal z mrtvých a že on je Spasitel. Skutečnost, že po 3 dny, kdy byl slepý, nic nejedl, nepil a modlil se, ukazuje na to, že zpytoval svoje svědomí – činil pokání z hříchů, kterých se dopustil vůči křesťanům. Když přišel Ananiáš, tak mu sdělil zbývající dva požadavky na spásu - aby vzýval Ježíšovo jméno a dal se pokřtít, aby byl obmyt ze svých hříchů, tedy na odpuštění svých hříchů. Vidíme, že i v tomto případě Saul udělal to, co udělali lidé o Letnicích, aby byli spaseni.

4. Obrácení pohanů:

Skutky apoštolské 10:1 V Cesareji žil nějaký muž jménem Kornélius, důstojník pluku zvaného Italský. **2** Byl to člověk zbožný, s celou svou rodinou věřil v jediného Boha, byl velmi štědrý vůči židovskému lidu a pravidelně se modlil k Bohu. **3** Ten měl kolem třetí hodiny odpoledne vidění, v němž jasně spatřil Božího anděla, jak k němu vchází a volá na něj: "Kornélie!" **4** Pohlédl na něj a pln bázně řekl: "Co si přeješ, Pane?" Anděl odpověděl: "Bůh přijal tvé modlitby a almužny a pamatuje na tebe. **5** Vyprav hned posly do Joppe, ať sem přivedou Šimona, zvaného Petr. **6** Bydlí u Šimona koželuha, který má dům u moře." **7** Když odešel ten anděl, zavolal si Kornélius ze svých lidí dva sluhy a jednoho zbožného vojáka ze své stráže, **8** všechno jim vypravoval a pak je vyslal do Joppe. **9** Druhého dne, právě když se blížili k městu, vyšel Petr za poledne na rovnou střechu domu, aby se modlil. **10** Pak dostal hlad a chtěl se najíst. Zatímco mu připravovali jídlo, upadl do vytržení mysli: **11** Vidí, jak se z otevřeného nebe cosi snáší; podobalo se to velké plachtě, kterou spouštějí za čtyři cípy k zemi. **12** Byly v ní všechny druhy živočichů: čtvernožci, plazi i ptáci. **13** Tu k němu zazněl hlas: "Vstaň, Petře, zabíjej a jež!" **14** Petr odpověděl: "To ne, Pane! Ještě nikdy jsem nejedl nic, co poskvňuje a znečišťuje." **15** Ale hlas se ozval znovu: "Co Bůh prohlásil za čisté, nepokládej za nečisté." **16** To se opakovalo třikrát a zase to všechno bylo vyneseno vzhůru do nebe. **17** Zatímco Petr úporně přemýšlel, co to jeho vidění může znamenat, podařilo se Kornéliovým poslům nalézt Šimonův dům. Zastavili se před vraty, **18** zavolali a ptali se, zda tu bydlí Šimon, kterému říkají Petr. **19** A Petr stále ještě přemýšlel o svém vidění, když mu Duch řekl: "Jsou tu tři muži a hledají tě; **20** sejdi hned dolů a bez rozpaků s nimi jdi, neboť já jsem je poslal." **21** Petr tedy sešel dolů k těm mužům a řekl: "Já jsem ten, kterého hledáte. Proč jste za mnou přišli?" **22** Oni odpověděli: "Posílá nás setník Kornélius, muž spravedlivý, který věří v jediného Boha a má dobrou pověst u všeho židovského lidu. Zjevil se mu anděl a rozkázal mu, aby tě pozval do svého domu a vyslechl, co mu máš říci." **23** Petr je zavedl dovnitř a nechal je u sebe přes noc. Hned druhého dne se s nimi Petr vydal na cestu a ještě několik bratří z Joppe ho doprovázelo. **24** Nazítří přišli do Cesareje. Kornélius je očekával a spolu s ním jeho příbuzní a nejbližší přátelé. **25** Když chtěl Petr vejít, vyšel mu Kornélius vstříc, padl na kolena a poklonil se mu. **26** Ale Petr jej přinutil vstát a řekl: "Vstaň, vždyť i já jsem jen člověk." **27** Za rozhovoru vešli dovnitř a Petr shledal, že je tam shromážděno mnoho lidí. **28** Promluvil k nim: "Dobře víte, že židům není dovoleno stýkat se s pohany a navštěvovat je. Mně však Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním poskvňuje nebo znečišťuje. **29** Proto jsem také bez váhání přišel, když jste pro mne poslali, a nyní se ptám, jaký jste k tomu měli důvod." **30** Kornélius odpověděl: "Jsou to právě tři dny, co jsem se v tuto chvíli modlil ve svém domě odpolední modlitbu, a náhle stál přede mnou muž v zářícím rouchu **31** a řekl: 'Kornélie, Bůh vyslyšel tvou modlitbu a ví o tvých dobrých skutcích. **32** Vyprav posly do Joppe a povolej odtud Šimona, kterému říkají Petr. Bydlí v domě koželuha Šimona u moře.' **33** Hned jsem tedy pro tebe poslal a ty jsi ochotně přišel. Nyní jsme tu všichni shromážděni před Bohem a chceme slyšet vše, co ti Pán uložil." **34** A Petr se ujal slova: "Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestraní, **35** ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. **36** To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu. On je Pánem všech. **37** Dobře víte, co se dalo po celém Judsku: Začalo to v Galileji po křtu, který kázal Jan. **38** Bůh obdařil Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí, Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblů, neboť Bůh byl s ním. **39** A my jsme svědky všeho, co činil v zemi judské i v Jeruzalémě. Ale oni ho pověsili na kříž a zabili. **40** Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu zjevit se - **41** nikoli všemu lidu, nýbrž jen svědkům, které k tomu napřed vyvolil, totiž nám; my jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. **42** A uložil nám, abychom kázali lidu a dosvědčovali, že je to on, koho Bůh ustanovil za soudce živých i mrtvých. **43** Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří." **44** Ještě když Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. **45** Bratří židovského původu, kteří přišli s Petrem, žasli, že i pohanům byl dán dar Ducha svatého. **46** Vždyť je slyšeli mluvit ve vytržení mysli a velebit Boha. Tu Petr prohlásil: **47** "Kdo může zabránit, aby byli vodou pokřtěni ti, kteří přijali Ducha svatého jako my?" **48** A dal pokyn, aby byli pokřtěni ve jménu Ježíše Krista. Potom jej pozvali, aby u nich zůstal několik dní. (EB)

Skutky apoštolské 11:5 "Byl jsem ve městě Joppe, a když jsem se modlil, spatřil jsem ve vytržení [ducha] vidění: jakousi nádobu, sestupující jako veliká plachta, spouštěná za čtyři cípy z nebe; a přišla až ke mně. **6** Když jsem do ní upřeně pohlédl, rozeznal jsem a spatřil čtvernohá zvířata země i šelmy a plazy a nebeské ptáky. **7** Tehdy jsem uslyšel hlas, který mi říkal: ‚Vstaň, Petře, zabíjej a jez!‘ **8** Řekl jsem však: ‚Nikoli, Pane, vždyť do mých úst nikdy nevstoupilo nic nečistého nebo poskvrněného.‘ **9** Ten hlas mi však podruhé odpověděl z nebe: ‚Co Bůh očistil, ty neměj za nečisté!‘ **10** To se stalo třikrát a [potom] bylo všechno znovu vytaženo do nebe. **11** A hle, vtom stáli u domu, v němž jsem byl, tři muži, kteří ke mně byli poslání z Cesareje. **12** Duch mi tedy řekl, abych šel bez rozpaků s nimi. A šlo se mnou i těchto šest bratrů a vešli jsme do domu toho muže, **13** který nám vyprávěl, jak viděl ve svém domě anděla, který se [před ním] postavil a řekl mu: ‚Pošli muže do Joppe a nech pozvat Šimona, který má příjmení Petr. **14** On ti bude mluvit slova, skrze která budeš spasen ty i celý tvůj dům.‘ **15** Když jsem tedy začal mluvit, sestoupil na ně Duch Svatý právě tak, jako na nás na počátku. **16** Tehdy jsem si vzpomněl na Pánovo slovo, jak říkal: ‚Jan zajisté křtil vodou, ale vy budete pokřtěni Duchem Svatým.‘ **17** Jestliže jim tedy Bůh dal stejný dar jako nám, když uvěřili v Pána Ježíše Krista, kdo jsem byl já, abych mohl zabránit Bohu?“ (NBK)

V tomto příběhu jde o první případ, kdy bylo evangelium hlášáno pohanům. Také je zajímavý z hlediska toho, že se jednalo o římského setníka v Judsku z Italského pluku. Sice věřil v jediného Boha, tedy Boha Židů, nicméně na židovskou víru nekonvertoval a Písmo o něm mluví jako o pohanovi. Takže tento pohanský římský setník, který byl součástí okupační římské armády v Judsku se stal křesťanem a mohl uctívat Boha společně se svými křesťanskými bratry z Židů ve stejné církvi. Spasitel Ježíš Kristus tak učinil možným, to co jinak možným nebylo, tedy že vlk pobýval společně s beránkem, a toto bylo prorokováno již 800 let předtím, prorokem Izajášem (Izajáš 11). Až do té doby se křesťané domnívali, že Boží dar spásy byl určen pouze pro Židy, z jejichž národa Spasitel vzešel. Židé si zase mysleli, že pohané musí přijmout židovskou víru a poslouchat Mojžíšův zákon, aby byli přijatelní pro Boha. V každém případě se Židé běžně nestýkali s pohany a Ježíš, který se příležitostně stýkal s pohany budil údiv i u svých učedníků. Bůh musel dát apoštolu Petrovi zvláštní zjevení a Boží anděl se ve věci musel rovněž angažovat, aby apoštol Petr porozuměl, že byl čas, aby dar Boží spásy byl doručen i pohanům tak, jak to Bůh slíbil učinit ve slibu, který dal tisíce let předtím Abrahamovi. Tak apoštol Petr hlásal pohanům evangelium, doslova: “slova, skrze která budeš spasen ty i celý tvůj dům“. Ti uvěřili v Ježíše, byli pokřtěni ve jménu Ježíše. V tomto případě sice nečteme všechny 4 požadavky, které stanovil Bůh pro přijetí daru spásy. Nicméně, slova skrze, která bude člověk spasen zahrnují všechny 4 požadavky na spásu, jak jsou zaznamenány v knize Skutků (Skutky 2, 22) a není nelogické, že Duch Svatý, který inspiroval Lukáše při psaní této knihy, neopakoval u každého zapsaného případu obrácení všechny požadavky na spásu. Je to podobné v jakémkoliv manuálu, kde se věc objasňuje jednou a poté se další informace uvádějí zkratkovitě, případně se objasňuje doposud neobjasněné.

5. Obrácení filipského žalárníka:

Skutky apoštolské 16:23 Když je důkladně zbičovali, zavřeli je do vězení a žalárníkovi poručili, aby je dobře hlídal. **24** On je podle toho rozkazu zavřel do nejbezpečnější cely a pro jistotu jim dal nohy do klády. **25** Kolem půlnoci se Pavel a Silas modlili a zpěvem oslavovali Boha; ostatní vězňové je poslouchali. **26** Tu náhle nastalo veliké zemětřesení a celé vězení se otřásl až do základů. Rázem se otevřely všechny dveře a všem vězňům spadla pouta. **27** Když se žalárník probudil a uviděl, že jsou všechny dveře vězení otevřené, vytasil meč a chtěl se zabít, protože myslel, že mu vězňové uprchli. **28** Ale Pavel hlasitě vykřikl: "Nedělej to! Jsme tu všichni!" **29** Tu žalárník rozkázal, aby mu přinesli světlo, vběhl dovnitř a pln strachu padl před Pavlem a Silasem na kolena. **30** Pak je vyvedl ven a řekl: "Bohové a páni, co mám dělat, abych byl zachráněn?" **31** Oni mu řekli: "Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen ty i všichni, kdo jsou v tvém domě." **32** A začali jemu i všem v jeho

domácnosti zvěstovat slovo Boží. 33 Ještě v tu noční chvíli se jich ujal, očistil jim rány a hned se dal se všemi svými lidmi pokřtít. 34 Pak je zavedl do svého domu, pozval je ke stolu a s celou rodinou se radoval, že uvěřili v Boha. (EB)

Jako poslední příběh obrácení se na křesťanskou víru, jsem si vybral z knihy Skutků apoštolů obrácení žalářníka ve městě Filipi, v římské provincii Makedonii, což není tak daleko od ČR. Filipský žalářník byl pohan, který uctíval pohanské bohy. Lze se důvodně domnívat, že v tak vzdálené oblasti od Judska obývané polyteistickými pohany v řecké kolébce pohanské mytologie, mu bylo cizí náboženství, které uctívá jediného Boha, jehož si žádným způsobem nezobrazuje a s jehož uctíváním nejsou spojené žádné nemorálnosti. Evidentně Božím zázrakem byli osvobozeni Pavel se Silasem a i další vězni. Žalářník z obavy před trestem za uprchnutí vězňů, chtěl okamžitě spáchat sebevraždu. Pavel ho před tím zachránil. Žalářník si byl vědom, že se jedná o nadpřirozené působení, které přičítal bohům, a které mělo něco společného s Pavlem a Silasem. Žalářník chtěl vědět, co má udělat, aby byl zachráněn, zřejmě před další pohromou ze strany bohů. Pavel a Silas mu zvěstovali víru v Pána Ježíše a on i jeho lidé se hned dali pokřtít. To ukazuje, že člověk může pocházet z jakéhokoli prostředí a jeho původní náboženství může být jakékoliv, avšak Bůh má zájem i o takového člověka. Dále to ukazuje na to, že člověk toho skutečně nemusí znát mnoho, aby mohl přijat Boží dar spásy, pokud o něj má zájem.

VI.

Je křest nutný ke spáse?

1. Je křest nutný ke spáse?

Posledním tématem, kterým se budu zabývat v rámci této přednášky je, zda je křest skutečně nutný ke spáse. I mezi lidmi, kteří se hlásí ke křesťanství je totiž rozšířen názor, že "spása je z milosti skrze víry v Ježíše Krista, ne ze skutků jakéhokoli druhu, včetně křtu". Oni věří, že člověk je spasen Ježíšem v okamžiku, kdy v něj uvěří. Tento názor je nesprávný, protože odporuje Písmu.

Ježíš na začátku svého působení učil, že člověk se musí znovu narodit, a to z vody a Ducha, aby mohl vejít do království Božího: Jan 3:1 Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. 2 Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: "Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním." 3 Ježíš mu odpověděl: "Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží." 4 Nikodém mu řekl: "Jak se může člověk narodit, když už je starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit." 5 Ježíš odpověděl: "Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. (EB)

Později to upřesnil: Marek 16:16 Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. (EB) Ježíš neřekl kdo uvěří bude spasen, ale řekl kdo uvěří a přijme křest, bude spasen. Již však pouhá nevíra člověka v Ježíše Krista postačí k tomu, aby byl člověk odsouzen k věčnému trestu za své hříchy. Spojitost mezi vodou a křtem je zřejmá, podobně jako spojitost mezi Duchem a vírou.

Jeden z požadavků na přijetí spásy, který Duch Svatý sdělil lidem prostřednictvím apoštolů o Letnicích byl křest na odpuštění hříchu: Skutky apoštolské 2:37 Když to slyšeli, byli zasaženi v srdci a řekli Petrovi i ostatním apoštolům: "Co máme dělat, bratří?" 38 Petr jim odpověděl: "Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. ... 41 Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí. (EB)

Apoštol Pavel napsal křesťanům do Říma, že křesťané nemohou svévolně hřešit, protože

zemřeli hříchu a křest, tedy ponoření do vody, připodobnil pohřbení s Kristem: **Římanům 6:1** Co tedy máme říci? Že máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost? **2** Naprosto ne! Hříchu jsme přece zemřeli - jak bychom v něm mohli dále žít? **3** Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? **4** Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom - jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce - i my vstoupili na cestu nového života. (EB)

Apoštol Petr ve svém dopise vysvětluje, že křest zachraňuje člověka v tom smyslu, že v něm jde o apel k Bohu o dobré svědomí (žádost o dobré svědomí před Bohem), tzn. o čisté svědomí zbavené viny kvůli hříchům, jež člověk získává tím, že mu Bůh odpouští hříchy skrze vzkříšeného Ježíše Krista, který již zaplatil za naše hříchy svou smrtí na kříží a nyní je po Boží pravici a přimlouvá se za nás: **1 Petrův 3:20** kteří neuposlechli kdysi ve dnech Noémových. Tenkrát Boží shovívavost vyčkávala s trestem, pokud se stavěl koráb, v němž bylo z vody zachráněno jenom osm lidí. **21** To je předobraz křtu, který nyní zachraňuje vás. Nejde v něm zajisté o odstranění tělesné špíny, nýbrž o dobré svědomí, k němuž se před Bohem zavazujeme - na základě vzkříšení Ježíše Krista, **22** jenž jest na pravici Boží, když vstoupil do nebe a podřídil si anděly a vlády a mocnosti. (EB)

Člověk, který uvěřil v Ježíše, vyznal jej jako svého Pána a učinil pokání, má až do křtu svědomí ještě stále zatížené minulými hříchy, a protože trestem za hřích je smrt, je takový člověk až do křtu pro Boha duchovně mrtev. Teprve při křtu je člověk spolu s Kristem pohřben ve smrt (je pohřbeno jeho staré mrtvé já obtížené hříchy), aby i on - tak, jak byl Ježíš vzkříšen z mrtvých - povstal z vody křtu očištěný od minulých hříchů k novému životu.

Bůh požaduje od člověka skutky víry, k tomu, aby mohl přijmout dar spásy. Ježíš učil, že i víra v něj je skutek, který vyžaduje Bůh (Jan 6:28-29). Zatímco víra reprezentuje vnitřní skutky (tj. víru a pokání), křest reprezentuje vnější skutky (tj. vyznání a křest) (Marek 16:16). Od těchto skutků víry je nutno odlišit skutky Mojžíšova zákona, na kterých zakládali svou spásu Židé, jež nevěřili v Ježíše Krista (Římanům 10), ale i někteří křesťané židovského původu, kteří trvali na tom, že pohané musí přijmout obřízku a dodržovat Mojžíšův zákon jako podmínku spásy (Skutky 15:1, 5, Galatským 5:2, Filipským 3:2). Proti takovému nesprávnému pojetí spásy, které se zakládá na vlastní spravedlnosti, staví apoštol Pavel pojetí spásy jako Boží dar, jako Boží milost, skrze víru v Ježíše Krista (Římanům 10, Efezským 2:1-9). Nepochopení Pavlovy argumentace (skutky víry x skutky Mojžíšova zákona) je příčinou nesprávného učení, že křest není nutný ke spáse a že postačí pouhá víra v Ježíše Krista k tomu, aby byl člověk spasen.

Křest, řecky “baptizo” znamená v řečtině ponořit do vody. Jak apoštol Petr kázal, účelem křtu vodou je odpuštění hříchů. Jakékoliv jiné provedení křtu, než ponořením do vody nebo pokřtěním za jakýmkoliv jiným účelem, než na odpuštění hříchů, nemá autoritu v Božím Slově a člověku nepomůže ke spáse.

2. Mají se křtít děti?

Opakem jednoho extrému – učení, že křest není nutný ke spáse, je druhý extrém – učení, že je nutné křtít novorozené děti, aby mohly být spasené. Apoštol Pavel napsal: **Římanům 10:17** Víra [je] tedy ze slyšení a slyšení skrze slovo Boží. (NBK) Jestliže je víra ze slyšení, pak slyšení musí v sobě zahrnovat schopnost porozumět slyšenému sdělení a přijmout jej, tj. uvěřit mu a nejenom to, ale i na podkladě víry jednat v souladu se slyšeným sdělením, tj. Bohem požadovaným způsobem. Novorozená a malé děti takové schopnosti nemají. Ježíš řekl: **Marek 16:16** Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. (EB) Novorozená a malé děti nemají schopnost uvěřit, proto ani nemohly být pokřtěny vodou na odpuštění hříchů. Co je ale hlavní, novorozená a malé děti nemají ani hříchy, které by jim mohly být křtem odpuštěny. Hřích je totiž bezzákonnost (1. Janův 3:4) a novorozená a malé děti se žádné bezzákonnosti nedopustily. Učení

některých náboženství o "dědičném hříchu" odporuje Písmu. Bůh je tím, kdo dává člověku při početí ducha (Kazatel 12:7). Svatý Bůh nedává člověku při početí ducha poskvrněného hříchem. Ježíš říká o dětech: [Matouš 19:14](#) Ježíš však řekl: "Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské." (EB) Ježíš řekl svým učedníkům: [Matouš 18:3](#) a řekl: "Amen, pravím vám, jestliže se neobráíte a nebudete jako děti, nevejete do království nebeského. (EB) Tím neměl na mysli, že se mají chovat dětinsky (viz. apoštol Pavel v 1. Korintským 13:11). Naopak musí se chovat jako rozumní a odpovědní dospělí lidé, kteří jsou dětmi pouze v tom dobrém, co je charakteristické pro děti. Děti jsou bezelstné, nepokrytécké, nevypočítavé, nezdeformované předsudky, otevřené, spontánní, nebojácné říct pravdu, mají bázeň před autoritou, bojí se trestu. Jinými slovy, dítě je ryzí duch, čistá duše (do doby, než jej zdeformuje zlo ve světě dospělých). Malé děti se žádného hříchu (zla, bezzákonnosti) nedopustily a v jejich případě chybí důvod pro křest na odpuštění hříchů. "Křtění" dětí, které provádějí některá náboženství nemá žádnou oporu v Písmu a v jejich případě se nejedná o biblický křest.

3. Kdo má provést křest?

Pokud jde o otázku, kým se má nechat pokřtít člověk, který uvěřil v Ježíše Krista, vyznává jej jako svého Pána a učinil pokání ze svých hříchů, tak dle Písem dal tuto autoritu Ježíš Kristus svým následovníkům: [Matouš 28:19](#) Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého [20](#) a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku." (EB) Ježíšovými následovníky jsou Ti, kdo konají Jeho vůli (Jan 14:15), jež byla zjevená Duchem Svatým v Novozákonních Písmech Bible (Jan 16:13).

4. Učení o křtu jako indikátor falešného učení:

Učení o křtu v NZ je velice jednoduché. Pokud jej shrnu, pak pokřtěn může být pouze ten, kdo uvěřil v Ježíše, a to ponořením do vody a za účelem odpuštění hříchu, aby přijal dar spásy. Existuje však řada náboženství a církví, které se hlásí ke křesťanství, jejichž členové neučí a nepraktikují křest podle NZ vzoru. Učení o křtu je tak dobrým indikátorem falešného učení. Pokud členové nějakého náboženství nebo církve neučí a nepraktikují křest podle NZ vzoru, pak to znamená, že se nedrží Boží autority v NZ ani u tak jednoduché přesto pro spásu zásadní biblické doktriny. To pak znamená, že se nelze spolehnout na žádné z učení takového náboženství nebo církve.

Závěr

V NZ jsou uvedeny rozumné důvody, proč věřit, že Ježíš je Spasitel a je tam i vzor toho, jakým způsobem se člověk může obrátit k Ježíši, tedy jaké jsou požadavky, které klade Bůh na člověka, aby ho spasil (zachránil), před trestem za hřích. A tyto požadavky nejsou nijak složité a ani obtížné. Jsou to: 1) víra v Ježíše jako Spasitele, 2) vyznání Ježíše jako Pána, 3) pokání z hříchů, 4) křest ponořením do vody na odpuštění hříchů.

Je pravda, že poté, co bylo křesťanské náboženství uvedeno do světa a jeho pravdivost byla potvrzena zázraky a byl zapsán i NZ, že zázraky pominuly. Bůh nicméně ve své moudrosti dobře věděl co dělá, když moc předávat zázraky dalším křesťanům, dal pouze nejbližším učedníkům Ježíše Krista, kteří s ním strávili a učili se od něj 3 roky a prošli ve svém životě zkouškou ohněm a dle tradice většina z nich ze Ježíše Krista zemřela. Poté, kdy byla pravdivost křesťanského náboženství jednou provždy potvrzena a NZ zapsán, mají lidé k dispozici kompletní Boží vůli a vše co potřebují vědět, aby je Bůh spasil a mají rovněž svědectví, svědků Ježíšových zázraků, které mohou prozkoumat a na jejichž podkladě mohou uvěřit v Ježíše Krista:

[Jan 20:30](#) Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. [31](#) Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věříce měli život v jeho jménu. (EB)

I v dnešní době tak může člověk vyřešit svůj největší problém, který má, a tím, je problém hříchu. I v dnešní době tak může být člověk zachráněn před trestem za své hříchy stejným způsobem, jak byli zachráněni lidé před cca 2000 lety.

Děkuji Vám za pozornost.

B 15.01.2013 RH